

ingediend op **1176** (2021-2022) – Nr. 9
13 juli 2022 (2021-2022)

Onderzoek

naar de wantoestanden in de kinderopvang

Verslag van de hoorzitting

namens de Onderzoekscommissie
naar de veiligheid in de kinderopvang
uitgebracht door Katrien Schryvers, Celia Groothedde en Hannes Anaf

van 23 mei 2022
met het College van procureurs-generaal

Documenten in het dossier:

- 1176** (2021-2022) – Nr. 1: Motie
- Nr. 2: Amendementen
- Nr. 3: Tekst aangenomen door de plenaire vergadering van de motie
- Nr. 4 t.e.m. 8: Verslagen van de hoorzittingen

Samenstelling van de Onderzoekscommissie naar de veiligheid in de kinderopvang:

Voorzitter: Koen Daniëls.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Kathleen Krekels, Freya Perdaens, Annabel Tavernier, Tine van der Vloet;

Immanuel De Reuse, Ilse Malfroot, Suzy Wouters;

Maaïke De Rudder, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;

Celia Groothedde, Björn Rzoska;

Hannes Anaf.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

Op 16 maart 2022 nam het Vlaams Parlement de motie tot het uitoefenen van het recht van onderzoek naar de wantoestanden in de kinderopvang aan. De installatievergadering van de onderzoekscommissie vond plaats op 1 april 2022. De opdracht van de onderzoekscommissie liep aanvankelijk tot 1 juli 2022 maar werd op 22 juni 2022 verlengd tot 13 juli 2022. In deze periode werd een reeks hoorzittingen gehouden met getuigen.

Overzicht van de hoorzittingen met getuigen:

22 april 2022	Zorginspectie en Kind en Gezin
29 april 2022	Kinderrechtencommissariaat en Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling (VECK)
6 mei 2022	Comité van Toezicht
6 mei 2022	Mentes
13 mei 2022	Kind en Gezin
23 mei 2022	College van procureurs-generaal
3 juni 2022	Opdrachthouder actieplan kinderopvang
10 juni 2022	Zorginspectie
17 juni 2022	Kind en Gezin
20 juni 2022	Wouter Beke

Op basis van deze hoorzittingen heeft de Onderzoekscommissie naar de veiligheid in de kinderopvang haar eindverslag opgesteld.

Hierna volgt het verslag van de hoorzitting van de Onderzoekscommissie naar de veiligheid in de kinderopvang van 23 mei 2022 met het College van procureurs-generaal, vertegenwoordigd door:

- Patrick Vandenbruwaene, procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Antwerpen;
- Wendy Vanvelthoven, advocaat-generaal bij het Hof van Beroep te Brussel;
- Dirk De Waele, advocaat-generaal bij het Hof van Beroep te Antwerpen.

Dit verslag is een geredigeerd woordelijk verslag dat aan de getuigen ter goedkeuring werd voorgelegd.

De presentatie is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

**Verslag van de hoorzitting van 23 mei 2022
met het College van procureurs-generaal**

De voorzitter: Goedemorgen, collega's, voor deze zitting van onze Onderzoekscommissie naar de veiligheid in de kinderopvang.

Vandaag houden we een hoorzitting met het College van procureurs-generaal, hier vertegenwoordigd door de heer Patrick Vandenbruwaene, procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Antwerpen, mevrouw Wendy Vanvelthoven, advocaat-generaal bij Hof van Beroep te Brussel en de heer Dirk De Waele, advocaat-generaal bij het Hof van Beroep te Antwerpen.

Van deze getuigen werd de oproeping, identiteit, beroep, plaats en datum van geboorte en woonplaats vastgesteld.

Ik nodig de getuigen graag uit tot het afleggen van de eed. Mag ik u vragen uw naam te vermelden en vervolgens de volgende eedformule 'Ik zal de gehele waarheid zeggen en niets dan de waarheid' uit te spreken?

De heer Vandenbruwaene heeft het woord.

Patrick Vandenbruwaene: Patrick Vandenbruwaene. Ik zal de gehele waarheid zeggen en niets dan de waarheid.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Dirk De Waele heeft het woord.

Dirk De Waele: Dirk De Waele. Ik zal de gehele waarheid zeggen en niets dan de waarheid.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Vanvelthoven heeft het woord.

Wendy Vanvelthoven: Wendy Vanvelthoven. Ik zal de gehele waarheid zeggen en niets dan de waarheid.

De voorzitter: Dank u wel.

De getuigen wordt gewezen op artikel 10, §4, van het decreet van 1 maart 2002 houdende de organisatie van het parlementair onderzoek, dat stelt dat "onverminderd het inroepen van het beroepsgeheim, bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek, iedere getuige kan weigeren te getuigen wanneer hij zich door zijn verklaringen zou kunnen blootstellen aan strafvervolging".

Van deze vergadering zal ook een proces-verbaal worden opgesteld, waarbij u wordt gevraagd om dat binnen de vijftien dagen na dit verhoor te ondertekenen, nadat u het gelezen en bevestigd hebt. Het verslag wordt u dan ook spoedig bezorgd.

Collega's, voor het verloop van de vergadering: aan de sprekers wordt de gelegenheid geboden om een verklaring af te leggen, of in dit geval een presentatie te geven, van maximaal dertig minuten. Aansluitend volgt een vragenronde. De politieke fracties zullen dan achtereenvolgens vragen stellen.

Ik geef nog even mee dat ik met de sprekers het volgende heb afgesproken: vragen over concrete dossiers kunnen niet in publieke zitting.

De heer Vandenbruwaene heeft het woord.

Patrick Vandenbruwaene: Het College van procureurs-generaal heeft een uitnodiging ontvangen van uw onderzoekscommissie en is daarop ingegaan.

Normalerwijs behoort de bevoegdheid om richtlijnen uit te vaardigen rond de informatiestromen tussen parketten en besturen, of bestuurlijke overheden, tot het takenpakket van de procureur-generaal van Luik. Ik spreek over informatiestromen, vervolgingen en veroordelingen. Voor de duidelijkheid van uw commissie heeft het college het echter nuttig geacht mij af te vaardigen om u hier te woord te staan, samen met mijn twee collega's.

Ik ben omringd door twee advocaten-generaal. Ik zal beginnen met mevrouw Vanvelthoven, die advocaat-generaal is te Brussel, alsook hoofdcoördinator van het expertisenetwerk Jeugd. Tevens is ze referentiemagistraat met betrekking tot deze materie. Ik zal u straks meer duiding geven over wat u moet begrijpen onder het begrip 'referentiemagistraat'. Links van mij zit mijn collega van het Antwerpse parket-generaal, advocaat-generaal Dirk De Waele, die tevens coördinator Jeugd is en referentiemagistraat conform omzendbrief COL.8/2014.

Wat is een referentiemagistraat op het niveau van het parket-generaal? Het is een magistraat die intern aanspreekbaar is en ondersteuning biedt aan de collega's van de parketten van eerste aanleg of de auditoraten van eerste aanleg. Het is ook een aanspreekpunt naar buiten toe, voor verschillende contactpersonen, en meer in het bijzonder de contactpersonen die aangeduid werden op het Vlaamse niveau. Daar hebben zij regelmatig contact en overleg mee. Ik denk dat het straks nog ter sprake zal komen.

We hebben een interne werkverdeling gedaan. Collega De Waele zal u meer duiding geven bij de richtlijn die deze informatiestroom organiseert en collega Wendy Vanvelthoven zal u meer info geven over de rondvraag die wij hebben gedaan ingevolge een concrete vraag van de coördinator van de klachtendiensten.

Ik stel voor dat wij van wal steken met de presentatie omtrent de richtlijn.

Dirk De Waele: Dit is zeer complexe materie; het delen van gegevens in deze context is absoluut niet evident. Om het voor u duidelijk te maken heb ik er de voorkeur aan gegeven om een zeer korte en bevattelijke presentatie te brengen, met betrekking tot de inhoud van de fameuze omzendbrief COL.8/2014. Het is ook niet onbelangrijk te weten dat die omzendbrief op 9 januari 2020 werd herzien. Die herziening is vooral zeer relevant als het gaat over de kinderopvang. Ik wil jullie toch wel een aantal beschouwingen meegeven, over wat de bedoeling was van die omzendbrief.

Er waren een aantal algemene doelstellingen, die trouwens ook in de aanhef van de omzendbrief worden vermeld.

Ten eerste was het de bedoeling om ervoor te zorgen dat de kwaliteit, de integriteit en de goede naam van overheidsdiensten in het algemeen beter zouden kunnen worden gegarandeerd, door daaromtrent concrete afspraken te maken, zodat het vertrouwen van de bevolking daarin zo goed mogelijk aan bod zou komen.

Een tweede algemene doelstelling van de omzendbrief was een tuchtrechtelijke, administratiefrechtelijke of bewarende maatregel mogelijk te maken, vooral vanuit de bezorgdheid om derden te beschermen. In dit geval, als we over de opvang spreken, zijn dat uiteraard kinderen.

Ten derde, was er ook het algemene doel om met die omzendbrief ondersteuning te bieden aan de mogelijkheden van het Openbaar Ministerie. Zoals u weet is het Openbaar Ministerie bevoegd voor de tenuitvoerlegging van veroordelingen. Zo zijn bijkomende veroordelingen mogelijk, die erop neerkomen dat er bepaalde beroepsverboden worden opgelegd, in de marge van veroordelingen wegens bepaalde feiten, zeker als het om zedenfeiten gaat, zie artikel 31 tot 33 van het Strafwetboek. Die omzendbrief zou wat dat betreft eigenlijk ook wat meer comfort kunnen geven aan de parketten.

Die omzendbrief is er gekomen naar aanleiding van enkele wetswijzingen sinds 2012. Ik zal er enkele vermelden.

In het tweede lid van artikel 1380 van het Gerechtelijk Wetboek is gesteld dat het Openbaar Ministerie oordeelt over de mededeling of de afgifte van een afschrift of akten van onderzoek en van rechtspleging in het kader van tuchtzaken voor administratieve doeleinden.

Daarbovenop is ongeveer in dezelfde periode, in 2012, een nieuw artikel, 382quater, in het Strafwetboek terechtgekomen. Het geeft de mogelijkheid aan een correctionele rechtbank om de mededeling van het strafrechtelijk gedeelte van het beschikkend gedeelte van een vonnis te bevelen, wanneer een persoon wordt veroordeeld op basis van zedeninbreuken van het Strafwetboek die zedenmisdrijven uitmaken, of wanneer de betrokkene wegens zijn hoedanigheid of beroep contact heeft met minderjarigen, evenals op basis van artikel 433novies van het Strafwetboek, wanneer het gaat over veroordelingen wegens mensenhandel. Er moet worden benadrukt dat wanneer een correctionele rechtbank een dergelijk oordeel velt, dat natuurlijk gemotiveerd moet zijn. De correctionele rechtbank kan dat ambtshalve, maar ze kan dat ook doen op vordering van het Openbaar Ministerie of op vordering van de burgerlijke partij.

Er is natuurlijk het artikel 21bis van het Wetboek van Strafvordering, waarbij elke rechtstreeks belanghebbende te allen tijde, naargelang de stand van de procedure, de procureur des Konings of de onderzoeksrechter kan verzoeken om inzage te verlenen in een dossier of er een afschrift van te verkrijgen.

Er is ook artikel 125 van het reglement op de gerechtskosten in strafzaken, wat wij het tarief in strafzaken noemen, dat een wettelijke grondslag geeft aan het Openbaar Ministerie om kopieën aan derden mede te delen.

U ziet op slide 3 een hele reeks van wetsartikelen waarmee wij worden geconfronteerd en die het eigenlijk noodzakelijk hebben gemaakt om daarover een omzendbrief te maken. In de eerste plaats ten behoeve van onze collega's van de parketten, over hoe zij met die regelgeving moeten omgaan.

Het is belangrijk om te vermelden dat die omzendbrief van 2014 eigenlijk al dateert van bijna tien jaar geleden, zoals ik daarnet al zei. Die is op twee momenten al herzien, zo is in 2018 aan die omzendbrief de mogelijkheid toegevoegd om ook te voorzien in referentiemagistraten, per parket-generaal. De belangrijkste herziening is er echter gekomen op 9 januari 2020, toen op verzoek van de voormalige minister-president van de Vlaamse Regering, de heer Bourgeois, eigenlijk de vraag werd gesteld om het toepassingsgebied 'ratione personae' te verbreden. Tegelijkertijd werden er ook een aantal contactpersonen ter beschikking gesteld, ter facilitering van de taken van de referentiemagistraten. Met andere woorden, sinds 9 januari 2020 voorziet de omzendbrief qua toepassingsgebied 'ratione personae' voor een uitgebreidere groep van domeinen die betrokken zijn, in het verkrijgen van gegevens. Het gaat over Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Media, Sport en Welzijn, thans Opgroeien.

Bovendien heeft men bij de herziening van die omzendbrief de richtlijnen verfijnd met betrekking tot de mede te delen gegevens. Althans, er werd een onderscheid gemaakt tussen welke gegevens verplicht worden meegedeeld en welke gegevens facultatief worden meegedeeld.

Ik heb op slide 5 opgesomd welke instanties betrokken zijn in de mededelingsstroom binnen het kader van deze omzendbrief. Het gaat in de eerste plaats over contractuele en statutaire personeelsleden van een overheidsdienst. Daar moet ik de bedenking bij maken dat sommige kinderopvanginitiatieven stedelijk of publiek worden gerealiseerd, en dus niet tot de privésector behoren. Ik denk dat het toepassingsgebied daar dan onder 3.1 zit. Dat is niet onbelangrijk, en ik kom er straks op terug.

Er zijn een aantal andere sectoren die ook vroeger al, bij de eerste versie van de omzendbrief, binnen het toepassingsgebied ervan vielen. Het gaat over personen die een bijdrage leveren aan een opdracht van een openbare dienst of die het publieke vertrouwen genieten. Het gaat ook over beroepen die in een beroepsorde zijn georganiseerd, zoals de geneesheren en de advocaten. Het gaat verder over medische en paramedische beroepen. Verpleegkundigen hebben geen orde, maar voor de medische en paramedische beroepen kan de informatiestroom ook via de provinciale commissie verlopen. Het gaat ook over burgemeesters, schepenen en OCMW-raadsleden, personen die in de private of bijzondere veiligheidssector actief zijn – denk maar aan privédetectives en dergelijke meer – en beroepen die met justitie samenwerken, zoals gerechtsdeurwaarders, notarissen en dergelijke.

Ik heb op slide 5 vooral in het vet gezet: “3.8. personen die functies uitoefenen in de gezondheidssector, welzijnszorg, culturele sector, jeugdsector, media en sport, voor zover deze functies een gezagsrelatie met minderjarigen of kwetsbare personen impliceren en uitgeoefend worden in het kader van een structuur met rechtspersoonlijkheid.” U moet weten dat deze categorie niet bestond in de vorige versies van omzendbrief COL.8/2014. Er bestond een andere categorie, die heel vaag en breed werd omschreven als “personen die actief zijn in de jeugdsector”. Die categorie is dus weggefallen in de herziene versie van de omzendbrief en werd vervangen door die fameuze categorie 3.8.

Heel specifiek naar de kinderopvang toe staat in de omzendbrief ook vermeld dat personen die met een onthaalmoeder samenleven, moeten worden gelijkgesteld met diegenen die in de privékinderopvang actief zijn.

Over welke soorten mededelingen gaat het dan? Er zijn twee grote categorieën.

Het gaat over het meedelen van veroordelingen of van beslissingen tot erkenning van schuld. Wat is het verschil? Een beslissing tot erkenning van schuld is bijvoorbeeld een opschorting binnen de raadkamer. Dat is niet hetzelfde als een veroordeling door een correctionele rechtbank, maar het is ook een beslissing waarbij de schuld vaststaat. Verder gaat het over definitieve veroordelingen, ofwel door de correctionele rechtbank, ofwel door de correctionele kamer van het hof van beroep. De mededeling van die veroordelingen is verplicht voor de categorieën van 3.1 tot en met 3.7, die ik daarnet allemaal heb opgesomd. Die mededeling is facultatief – er staat dus ‘kan’ in de omzendbrief – voor de categorie 3.8, rekening houdend met vier algemene cumulatieve criteria. Daar ga ik straks dieper op in.

Ten tweede is er de mogelijkheid om een opsporingsonderzoek of vervolgingen reeds mee te delen aan al deze partners, facultatief en op voorwaarde dat de vier algemene cumulatieve criteria worden vervuld: onder meer het vermoeden van onschuld – en dat is wat het meedelen van deze gegevens zo delicaat maakt – het geheim van het onderzoek, het gevaar voor collusie en ten slotte – steeds meer sinds we daarover ook Europese richtlijnen hebben – de naleving van de privacy en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Ik overloop de vier algemene criteria even met u. Het gaat in de eerste plaats over het gevaar voor de openbare veiligheid: risico’s voor derden, de ernst van de feiten, het vermijden van recidive. Heel concreet, wanneer een kind wordt mishandeld binnen de sfeer van de kinderopvang, of dat nu een private of publieke kinderopvang is, en er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat die feiten zich met een bepaalde waarachtigheid zouden kunnen hebben voorgedaan, kunnen we het risico niet lopen om dat niet mee te delen. Die feiten zijn bijna van nature ernstig, zou ik zeggen. Vooral het gevaar voor recidive, dat feiten zich zouden blijven voordoen, is ook aanwezig.

Een tweede voorwaarde is dat er een verband bestaat tussen het misdrijf dat gepleegd zou zijn, en het beroep of de aard van de functie. Als het iemand is die in de omgeving van die

kinderopvang zit, maar geen contact heeft met de kinderen, is het een heel andere kwestie dan wanneer het gaat over een kinderverzorgster die dat contact uiteraard wel heeft.

Het zijn cumulatieve voorwaarden, al de voorwaarden moeten dus vervuld zijn. Een derde voorwaarde is het belang van het onderzoek, met andere woorden het eventuele risico dat mededaders eventueel zouden worden gealverteerd wanneer we bepaalde gegevens zouden prijsgeven. Wat dat betreft moeten we er toch voor zorgen dat er geen collusie is en dat we het risico niet lopen dat het onderzoek zou worden gedwarsboomd. Tegelijkertijd moeten we rekening houden met het geheim van het onderzoek, omwille van het vermoeden van onschuld. Het is niet omdat er een klacht werd neergelegd tegen x of y, dat we bepaalde gegevens zomaar te grabbel kunnen gooien.

De vierde cumulatieve voorwaarde is die van het stadium van de rechtspleging. Het is duidelijk dat, hoe vroeger men in een onderzoeksfase zit, hoe delicates het natuurlijk is om bepaalde informatie reeds vroegtijdig prijs te geven, in het kader van het vermoeden van onschuld.

De twee laatste criteria zijn uiteraard minder relevant als het gaat over definitieve veroordelingen. Dan gaat het natuurlijk niet over het vermoeden van onschuld, want het is het laatste stadium van de rechtspleging als het ware. De twee eerste blijven wel twee cumulatieve voorwaarden die elke magistraat toch in overweging moet nemen, vooraleer zelfs definitieve veroordelingen ter kennis te brengen.

Het is ook zo dat als het gaat om een gerechtelijk onderzoek, wij uiteraard het advies van de onderzoeksrechter nodig hebben. Als het gaat over twijfel, dan kan de referentiemagistraat – voor Antwerpen ben ik dat, voor Brussel is het collega Vanvelthoven en voor Gent is het de heer Francis Clarysse – worden bevraagd door de eigen collega's, als ze bijvoorbeeld twijfelen of ze bepaalde info al dan niet zullen doorgeven.

Wie zijn nu al die actoren die de mededelingen doen of ontvangen? In principe zijn het de procureurs vanuit de parketten van eerste aanleg, namelijk de procureur des Konings en de arbeidsauditeur, die deze mededelingen doen. Als het gaat over bepaalde beroepsgroepen, zoals magistraten, notarissen en dergelijke meer, is het de procureur-generaal die voor de mededelingen instaat. Natuurlijk is dat ook zo als het gaat over arresten na behandeling voor een hof van beroep

De referentiemagistraat van het parket-generaal is eigenlijk een gesprekspartner, een soort draaischijf, om raad en daad te geven ten behoeve van de collega-magistraten die twijfelen of problemen hebben met de toepassing van deze omzendbrief. Tegelijkertijd hebben al de sectoren van de categorie 3.8 ondertussen ook gesprekspartners. Ik kan u zeggen dat bijvoorbeeld voor Sport, het Centrum Ethiek in de Sport zeer regelmatig aan de deur staat met bepaalde vragen; bij mij is dat toch gemakkelijk tot twee keer per maand. Met andere woorden, dit is geen eenrichtingsverkeer van het parket naar al die sectoren. Het staat ook de sectoren vrij om, als ze eenmaal kennis hebben gekregen van een of ander incident, de referentiemagistraten daarover te bevragen.

Ten slotte, wie zijn dan al de bevoegde controle- en tuchtoverheden die in aanmerking komen om die gegevens te ontvangen? Ik heb ze op slide 8 allemaal voor u opgesomd. Het meest relevant is categorie 3.8: de vertegenwoordigers van de structuur met rechtspersoonlijkheid waar de persoon in kwestie zijn functies uitoefent of de overheid die de erkenning toekent aan de onthaalouder, in concreto is dat Opgroeien regie.

Wat is de inhoud van de informatie die wordt medegedeeld? Dat is ook niet onbelangrijk. Ik maak dikwijls het onderscheid, als ik bijvoorbeeld spreek over het beroepsgeheim, tussen 'nice to know' en 'need to know'. Hier gaat het dus over 'need to know'. Het gaat eigenlijk over gegevens die strikt noodzakelijk zijn opdat ieder zijn werk zou kunnen doen. In concreto, als het bijvoorbeeld gaat over Kind en Gezin, om al dan niet een vergunning van een onthaalouder in te trekken. Het moet dat soort noodzakelijke gegevens zijn, natuurlijk steeds omkleed met de sfeer van vertrouwelijkheid van de meegedeelde

gegevens. Voor lopende opsporingsonderzoeken betekent dat: beknopt, met vermelding van de ten laste gelegde misdrijven en het stadium waarin de procedure zich bevindt, gezien het vermoeden van onschuld, zoals reeds gezegd. Voor de veroordelingen betekent dat: enkel een afschrift van de beslissing, met desgevallend het anoniem maken van de namen van andere veroordeelden of betrokkenen. Ten slotte wordt de rechtsgrondslag van de mededeling vermeld, alsook het doel en de proportionaliteit ervan in de praktijk. Heel vaak is dat om de diensten in staat te stellen de nodige bewarende maatregelen te nemen. Dat is de inhoud van de informatie.

Dan kom ik bij slide 10, waarop ik toch een aantal aandachtspunten heb opgesomd.

Om te beginnen moet ik u zeggen dat onze databanken bij de parketten, die in het systeem MaCH (de dossierbeheerapplicatie voor de griffies en de parketsecretariaten) mogen rollen, sinds 2015 zijn gelieerd aan het Rijksregister. In het Rijksregister is het beroep van personen niet langer opgenomen in de exhaustieve lijst van de gegevens. We hebben al verschillende keren gevraagd om wel over die gegevens te kunnen beschikken. Ter vergelijking, de justitiehuizen hebben die toegang wel, of verkrijgen die informatie wel. De parketten en politie echter niet en dat is problematisch, omdat we dan niet goed weten met wie we te doen hebben. Men kan ons, en om te beginnen de politiediensten, alles wijsmaken wat men wil, bij wijze van spreken.

Het is niet uit te sluiten dat omzendbrief COL.8/2014 niet altijd door iedereen strikt wordt toegepast; het is mensenwerk. Bovendien denk ik dat u uit mijn betoog zult hebben begrepen dat dit geen geautomatiseerde vorm van kennisdeling is: men moet dat op een weloverwogen manier doen, omdat er een aantal andere dingen meespelen, zoals het vermoeden van onschuld, het gevaar voor collusie en het recht op de bescherming van de persoonsgegevens.

Het is onmogelijk om in de databanken van het Openbaar Ministerie een selectie te maken van zaken die betrekking hebben op de personen werkzaam in de kinderopvang. Nog problematischer is de eventualiteit die ook in de COL.8/2014 beschreven staat: als iemand met een risicoreputatie, bijvoorbeeld een zedendelinquent of iemand die veroordeeld is voor het bezit van kinderporno, plots gaat samenwonen met een dame die zich met kinderopvang bezighoudt, dan is dat eenvoudigweg niet te detecteren. Dan zijn we ziende blind.

Als laatste moet ik ook nog eens herhalen dat de toepassing van COL.8/2014 inderdaad geen eenrichtingsverkeer is. Ik heb u gewezen op de draaischijfpositie die een referentiemagistraat heeft, niet alleen richting de collega's van het Openbaar Ministerie, maar vooral ook om informatie te ontvangen van onze gesprekspartners, die gegevens kunnen opvragen en kunnen rekenen op de mededeling van bepaalde gegevens.

Tot daar mijn toelichting.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Vanvelthoven heeft het woord.

Wendy Vanvelthoven: Goeiemorgen, ik zal jullie heel kort nog iets meegeven over het resultaat van de bevraging bij de parketten. Die bevraging hebben we gedaan naar aanleiding van een vraag die we hebben gekregen. Op 21 maart kregen we een mail van de coördinator van de klachtendienst van het agentschap Opgroeien, een mail die gericht was aan de drie referentiemagistraten, dus van de ressorten Gent, Antwerpen en Brussel, met de laconieke vraag om een overzicht te willen meedelen van alle dossiers waarin er een onderzoek loopt of waarin er een vervolging of een veroordeling is van een persoon die werkzaam is in de kinderopvang.

De voorzitter: 21 maart?

Wendy Vanvelthoven: 21 maart 2022.

De voorzitter: 21 maart 2022.

Wendy Vanvelthoven: Toen hebben we die mail gekregen. De vraag was om over zowel natuurlijke personen als rechtspersonen die werkzaam waren in de kinderopvang, een volledig lijstje te bezorgen. We hebben dan eerst eventjes toch nog – tegen beter weten in – bij onze statistische analisten gevraagd of dat mogelijk was, maar we kenden natuurlijk het antwoord al. Onze databanken laten niet toe om een antwoord te geven op die vraag. Dus heb ik met de twee andere collega-referentiemagistraten beslist dat we een bevraging zouden doen van alle parketten van eerste aanleg en ook van onze collega's bij de parketten-generaal die die dossiers in graad van beroep behandelen.

Op basis daarvan kan ik jullie een kort overzicht geven van de belangrijkste meldingen die gekomen zijn, meldingen die heel nauw aansluiten bij de aandachtspunten die mijn collega reeds op de laatste slide heeft gezet. Eerste bemerking van de parketten is dat zij ook die gevraagde dossiers niet automatisch kunnen terugvinden in hun databanken en dat zij een bevraging hebben moeten doen van alle collega's, alle individuele magistraten die dergelijke dossiers behandelen en een beroep hebben gedaan op hun parate kennis om te weten of zij zo'n onderzoek lopende hebben, dan wel zo'n veroordeling gehad hebben.

Als we dan kijken naar dossiers van feiten gepleegd in de kinderopvang, dan valt het bij de meeste parketten op dat die dossiers toch vrij goed gekend zijn bij de magistraten. Van sommige magistraten kwam er een heel duidelijk antwoord: "Ik heb geen enkel zo'n dossier in onderzoek of geen veroordeling gehad." Bij andere magistraten kwamen er zelfs lijstjes van dossiers die ze zich nog herinnerden. Dat wijst er dus wel op dat het dossiers zijn die vaak de speciale aandacht trekken van de magistraat die het dossier behandelt, zonder te zeggen dat de lijstjes die ik heb gekregen exhaustief zijn. Maar men kan er wel een aantal opsommen die men lopen heeft of gehad heeft.

Algemene mededeling: ook bij die dossiers van feiten gepleegd in de kinderopvang zeggen de parketten ons dat Kind en Gezin normaal op de hoogte zou moeten zijn, hetzij via een melding die zij gedaan hebben volgens de omzendbrief COL.8/2014 – het systeem dat mijn collega heeft uitgelegd – hetzij vaak reeds via een verhoor omdat bij dossiers voor feiten gepleegd in de kinderopvang men normaal ook de politie een verhoor laat uitvoeren van de hiërarchische verantwoordelijke van Kind en Gezin om te weten of er nog al klachten of meldingen geweest zijn en dergelijke meer. Daarover merkt men ook nog op dat Kind en Gezin in die dossiers in de kinderopvang heel vaak geregistreerde benadeelde is of burgerlijke partij. Dus, dat ze zelf reeds initiatief hebben genomen om verder op de hoogte gehouden te worden van het verloop van het onderzoek.

Als we dan kijken naar de dossiers van feiten gepleegd in de privésfeer maar van personen die wel werkzaam zijn in de kinderopvang of als onthaalmoeder, dan valt het op dat die dossiers veel minder gekend zijn. Het gaat natuurlijk ook over kleinere feiten die iemand gepleegd heeft. Het is geen gigantisch onderzoek. Het kan gaan over feiten van slagen en verwondingen, diefstal, allerlei andere dingen. Ik heb dus zeker geen uitgebreide lijsten gekregen van dossiers in die zin. Daar zegt men ook dat Kind en Gezin niet altijd op de hoogte zal zijn omdat uit het dossier vaak niet blijkt dat de verdachte werkt in de kinderopvang of samenleeft met een onthaalouder. Dat is misschien nog een nuance die ook aan te brengen is in de omzendbrief.

Wij vragen aan de parketten om de tuchtoverheid of degene die een schorsende maatregel kan nemen, op de hoogte te brengen, maar enkel als uit het onderzoek blijkt dat een persoon daar werkzaam is. Het is dus niet de bedoeling dat het parket op dat vlak nog gigantische opzoekingen gaat doen. Zoals reeds uitgelegd, hebben we die mogelijkheid ook niet. Het moet dus wel uit het dossier blijken, maar dat is niet steeds het geval.

Sommige parketten hebben ook nog eens het belang benadrukt om bij een verhoor voldoende aandacht te hebben voor de werk- en leefomstandigheden van een verdachte.

Enerzijds zijn de werkomstandigheden maar anderzijds ook de leefomstandigheden van belang. Iemand die samenwoont met een onthaalouder: dat hoor je natuurlijk niet als je gewoon vraagt naar het beroep van de verdachte. Daarvoor moet er al verder doorgevraagd worden naar werk- en leefomstandigheden. Zoals gezegd, sluit dat aan bij het aandachtspunt dat daar ook reeds gemeld is, namelijk dat we in het Rijksregister geen opname van het beroep meer hebben, of geen verplichte opname, en dat we ook geen toegang hebben tot dat andere systeem, Dolsis, waarin dat wel terug te vinden zou zijn.

Dan werd er vanuit een aantal parketten nog opgemerkt dat de informatiedoorstroming niet altijd optimaal verloopt. Er is geen automatisering mogelijk van deze informatiedoorstroming. Het is dus niet zo dat wanneer men een dossier binnenkrijgt en ontdekt dat het een onthaalouder is of een bepaalde persoon, dat dit via het automatisch systeem bij ons elke keer opnieuw naar boven zou komen als een dossier naar de zitting gaat, als er een vonnis in komt en dergelijke meer. Neen, wij moeten daar elke keer opnieuw zelf aan denken. Wij werken met stickers op dossiers en dergelijke meer. Er is dus geen automatisering mogelijk om die dossiers eruit te halen. Automatisering van de gegevensoverdracht is er uiteraard ook niet, want het vraagt altijd een overweging, een afweging van de magistraat, maar zelfs louter formeel is er geen automatisering.

Parketten hebben een heel aantal elementen gegeven over hoe ze daaraan tegemoetkomen, bijvoorbeeld door de omzendbrief COL.8/2014 heel regelmatig in herinnering te brengen bij de magistraat, zodat die daar alert voor is. Een parket zegt ook: "Wij werken met een kennisgeving via de tuchtmagistraat." Al deze dossiers moeten dus bij binnenkomst voorgelegd worden aan de tuchtmagistraat, die dan nadien verder voor de opvolging zal zorgen. Parketten gaan daar dus op verschillende manieren mee om.

Dit zijn de belangrijkste elementen die uit de bevraging gekomen zijn. Door het college is er dan een antwoord gestuurd op de vraag van de klachtencoördinator op 6 mei, waarin we meegedeeld hebben dat we geen overzicht kunnen geven. Daarbij hebben we ook het aanbod gedaan dat de drie referentiemagistraten van Gent, Brussel en Antwerpen – dus voor Vlaanderen – steeds bereid zijn om deel te nemen aan een verder overleg, indien er knelpunten zijn die nog besproken zouden moeten worden.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inzage in hoe het aan de kant van Justitie werkt.

Collega's, ik roep op om opnieuw concrete vragen te stellen en eigen beschouwingen en dergelijke achterwege te laten.

Ik geef nogmaals mee, zoals ik aan het begin van de commissie heb gezegd, dat vragen over concrete dossiers niet in publieke zitting behandeld kunnen worden. Desgevallend kunnen we in besloten zitting gaan.

Vandaag start collega Anaf van de Vooruitfractie met de vragen. Alle vragen komen na elkaar en dan kunt u in bulk antwoorden, groeperen en dergelijke meer.

De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf: Dank u wel aan de heren en dame voor de uitleg.

Ik zal inderdaad proberen om heel concrete vragen te stellen en ik zal ook geen vragen stellen over bepaalde cases, zeker niet in de eerste ronde. Misschien kunnen we dat straks nog doen, maar dan inderdaad in besloten zitting.

Dank u wel voor het algemene overzicht van hoe de regelgeving in elkaar zit en hoe het werkt. Ik denk dat de belangrijkste betrachting in dezen moet zijn: hoe kunnen we ervoor zorgen dat kinderen beschermd worden? Ik begrijp dat daar moeilijkheden in zitten en dat er inderdaad zaken zijn die het moeilijk maken om altijd toch een aantal zaken te kunnen vermijden, maar je moet dat natuurlijk wel zo maximaal mogelijk proberen.

Ik heb een aantal concrete vragen.

Hebben jullie het idee dat de regels die er zijn, in alle gevallen en overal even goed gevolgd worden? U zegt zelf dat het mensenwerk is. Mensen moeten die beoordelingen maken. Worden de bestaande regels in alle provincies en bij alle parketten op dezelfde manier opgevolgd?

Ik merk dat het voor heel wat categorieën van personen verplicht is om die informatie te delen, maar dat het in de kinderopvang facultatief is. Ik lees bijvoorbeeld bij diegenen waar het wel verplicht is: beroepen die in een beroepsorde georganiseerd zijn, personen die in de veiligheidssector actief zijn. Mensen die in de kinderopvang actief zijn, zijn eigenlijk sowieso ook met veiligheid bezig, de veiligheid van onze kleinste kinderen. Hebt u een idee waarom de kinderopvang niet in die verplichte categorie zit, maar in de facultatieve? Is dat iets wat we zouden moeten aanpassen? Als het aan mij ligt, moeten we er toch heel ernstig over nadenken om dat in elk geval te doen, zeker ingeval er effectief een veroordeling is. Wie beoordeelt dat dan? Want het is facultatief. Wie maakt die beoordeling? Wie beslist of er aan de vier voorwaarden is voldaan? Gebeurt dat op dezelfde manier in de verschillende parketten?

Stel dat er wel geoordeeld wordt om die informatie door te geven. Hoe loopt die informatiedoorstroming dan in de praktijk? Hoe gaat dat? Wie krijgt welke info wanneer? Zijn daar gestandaardiseerde methodes voor of is dat ook wat afhankelijk van hoe men op verschillende plaatsen werkt? Hoe snel gaat dat? Welke afspraken zijn daarover gemaakt?

Als er inderdaad geïnformeerd wordt, weten jullie dan eigenlijk bij wie die info terechtkomt? Zowel bij Opgroeien als bij de kinderdagverblijven zelf? Hebben jullie dan ook zicht op wat ermee gebeurt? Krijgen jullie terugkoppeling over wat dan eventueel de consequenties zijn van die informatie? Vraagt Opgroeien vaak ook proactief om informatie? Is er een systeem dat die informatiedeling vlot maakt in de verschillende regio's of hangt het echt af van de alertheid van bepaalde medewerkers, zowel bij Opgroeien als bij het parket? Hoe loopt dat in de praktijk?

Dan kom ik tot de omzendbrief en die is een aantal keren herzien, ook in 2020 nog. Zijn er problemen bij de uitvoering van deze omzendbrief die al tweemaal herzien is? Ik begrijp dat er niet meteen een evaluatie is voorzien. Lijkt het toch niet nuttig om die ook periodiek te evalueren of is dat enkel als er zaken als dit gebeuren?

We zitten hier natuurlijk in deze onderzoekscommissie omdat het op een aantal plaatsen fout is gelopen. Heel concreet ging dit over een drama dat gebeurd is in Mariakerke. We hebben ook een ander verhaal gehoord waarbij iemand die een veroordeling had als privépersoon maar niet als rechtspersoon, toch is kunnen blijven functioneren. Hoe moet het in de toekomst anders? Ik denk dat dat het belangrijkste is.

U hebt een aantal aandachtspunten meegegeven, maar welke aanbevelingen zouden jullie doen om ervoor te zorgen dat we dergelijke zaken in de toekomst kunnen vermijden?

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele: Bedankt. Ik ga inpikken op de vraag van collega Anaf. Iedereen is het erover eens dat Kind en Gezin veel meer volgens het voorzorgsprincipe moet werken en veel minder de juridische kaart moet trekken. Hoe zien jullie dat zelf? Jullie hebben een aantal problemen weergegeven waardoor informatiedeling om privacyredenen of het vermoeden van onschuld niet mogelijk is. Hoe zien jullie zelf dat Kind en Gezin wel preventiever kan werken en meer volgens het voorzorgsprincipe kan werken dan de juridische kaart te trekken?

Het gaat natuurlijk heel vaak over de informatiedeling. Tijdens een vorige hoorzitting hoorden we dat, ook als Kind en Gezin zich benadeelde partij stelt in dossiers, zij moeilijk inzage krijgen in het dossier zelf. Ze zeggen dat ze verzoekschriften voor inzage doen maar

dat die vaak worden geweigerd. Na drie maanden moeten ze dan opnieuw een verzoekschrift voor inzage indienen. Het is dus moeilijk om, zelfs als ze zich benadeelde partij stellen, inzage te krijgen in het dossier. Mijn vraag is wat de reden hiervoor precies is? Ik heb dat op dit moment nog niet goed begrepen.

Dan gaat het over de omzendbrieven. Wanneer er inderdaad veroordelingen worden uitgesproken tegen kinderopvanginitiatieven of hun verantwoordelijken of medewerkers, worden er afwegingen gemaakt wanneer jullie informatie gaan delen aan de hand van die cumulatieve criteria. Ik hoor u dan zeggen dat, als het gaat over openbare veiligheid, als bijvoorbeeld iemand die veroordeeld is verantwoordelijke wordt van een crèche, die geen contact heeft met de kinderen. Als u dat zo zegt, vraag ik me toch af wie die afweging precies maakt. Want in de realiteit zien en horen we dat zo'n verantwoordelijke, zeker in een kleine crèche, wel vaak ook mee in de groep staat als er bijvoorbeeld een medewerkster ziek is of uitvalt. Ik vraag me dus af hoe die afweging wordt gemaakt. Als we dan net kijken naar het voorzorgsprincipe, blijft het voor ouders in zo'n crèche toch moeilijk om te weten of de verantwoordelijke van de crèche waar het kind naartoe gaat, eigenlijk al is veroordeeld maar toch nog in de crèche kan blijven werken. Ik vraag me dan toch af of die openbare veiligheid misschien niet te strikt wordt geïnterpreteerd of hoe ermee wordt omgegaan.

Er wordt ook gezegd dat die omzendbrieven normaal worden verstuurd, maar dat het nog maar één keer is gebeurd dat een melding die zich situeert in de preventieve gezinsondersteuning, gemeld is aan het agentschap Opgroeien. Als ik het goed begrijp, heeft dat betrekking op het feit dat jullie niet uit de computer kunnen halen welke veroordelingen er zijn geweest omdat het niet automatisch verschijnt als er ...

Wendy Van Velthoven: Het is niet te vinden dat iemand die werkzaam is in de kinderopvang, veroordeeld is.

Lise Vandecasteele: Oké. Ik vraag me dan wel iets af. U zegt dat die automatisering er nog niet is en dat u werkt met plakkers. Hoe komt het dat jullie systeem nog niet is geautomatiseerd en dat jullie die gegevens niet kunnen trekken? Het is wel belangrijk om te weten wat de oorzaak daarvan is. Het zou natuurlijk wel helpen, net met dat voorzorgsprincipe, om ze er wel te kunnen uithalen en wel te kunnen delen, als we de veiligheid voor de kinderen willen garanderen.

Dat waren mijn voornaamste vragen.

De voorzitter: Collega van der Vloet heeft het woord.

Tine van der Vloet: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, sprekers.

We horen jullie vertellen dat er een wisselwerking is. U hebt gezegd: "Vooral bij sport. Het is wel twee keer per maand dat ze ons contacteren." Onze vraag hierbij is hoeveel keer Kind en Gezin jullie dan contacteert? Ik zie u al van nee schudden. We wilden vragen hoe dat sporadisch contact met jullie verloopt.

De laatste spreker spreekt ook over een lijst van feiten in verband met de dossiers in de kinderopvang. Jullie hebben die opgevraagd. Wij vroegen ons af over hoeveel dossiers we dan spreken. Over hoeveel zaken gaat dat dan? Daar was u niet heel specifiek over.

We zien ook wel uit getuigenissen dat er heel wat klachten bij de politie worden geseponeerd. We vroegen ons af op welke basis klachten worden geseponeerd. Bijvoorbeeld, er wordt een kind met een ziekenwagen afgevoerd naar een ziekenhuis waar van alles wordt vastgesteld. Die zaak wordt vaak geseponeerd omdat men niet kan aantonen of het in die opvang is gebeurd of niet. We vragen ons af welke bewijzen er dan bijvoorbeeld nodig zijn. Is er een getuigenis nodig? Zijn er beelden nodig? Of is een verklaring van een arts voldoende? Misschien kunt u daar ook nog meer duiding over geven.

Wordt er bijvoorbeeld in dit voorval ook nog gekeken naar de voorgeschiedenis van die persoon? Wordt er gekeken naar gewezen strafdossiers tegen die betrokkene? Werd er in het dossier van de vorige casus bijvoorbeeld bij een volgend incident informatie doorgegeven aan Kind en Gezin? Ik denk dat het toch ook wel belangrijk is dat het wordt doorgegeven.

In 2018 was er een casus van een baby van vijf maanden. De begeleider had de baby laten vallen, waardoor de baby hard door elkaar werd geschud. Het kind is afgevoerd naar het ziekenhuis. Het heeft elf dagen in een coma gelegen en is dan gestorven. De kinderbegeleidster heeft het tot na het overlijden altijd ontkend. Bij het verhoor nadien heeft ze het wel bekend. De vrouw werd vrijgelaten onder voorwaarden en mocht drie maanden niet meer werken in de kinderopvang. We vragen ons af of u dat zelf niet een heel lichte strafmaat vindt, na verantwoordelijk te zijn voor het overlijden van die baby van vijf maanden en het niet onmiddellijk te hebben gemeld. Op basis waarvan wordt eigenlijk zo'n strafmaat bepaald, zeker in dossiers waarbij een baby overleden is? Op welke basis wordt dat precies bepaald?

Mijn laatste vraag gaat over het schema 'melding gevaarsituatie' dat is aangeleverd door Kind en Gezin. Het geeft aan dat wanneer medewerkers of functies met beroepsgeheim van ouders en voorzieningen iets melden waarbij er geen toestemming is van de ouders, maar dat verplicht moet worden gemeld bij het parket of waarvan het parket moet worden ingelicht. Gebeurt dat vaak? Worden jullie vaak ingelicht? Via welke weg? Een belangrijke vraag daarbij is ook of het steeds bij dezelfde dienst binnenkomt? Hoe gaan jullie om met die informatie die jullie dan krijgen?

Dat waren onze vragen in de eerste ronde. Dank u wel.

De voorzitter: Collega Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot: Collega's, goeiemorgen. Bedankt voor de toelichting.

Ik heb ook nog een aantal vragen. Ik heb in de SharePoint eens gekeken naar het aantal dossiers waarbij een gevaarsituatie werd vastgesteld. Het blijken er ongeveer 104 te zijn.

De voorzitter: Ik geef gewoon even mee voor de dames en heren: de SharePoint is een beveiligde omgeving waar documenten op staan die wij opvragen bij de minister en bij de administratie. Gewoon ter verduidelijking.

Ilse Malfroot: Er staan een honderdtal dossiers in waarin al stappen werden gezet door het gerecht of waar op zijn minst pv's van werden opgemaakt of waarvan het strafonderzoek in een bepaald stadium zit. Daar heb ik een aantal vragen over.

Ik zie bijvoorbeeld bij het stadium: 'strafonderzoek verklaring benadeelde partij', 'zonder gevolg', 'dagvaarding jeugdrechtbank', 'vonnis', 'zitting correctionele rechtbank'. Maar ik zie toch dat er vaak wel degelijk sprake is van ernstige feiten – zijnde een hersentrauma – en dat dat wordt geklasseerd als 'zonder gevolg'. Ik zie dat er hematomen en krabletsels werden vastgesteld die ook zonder gevolg werden behandeld, zal ik maar zeggen. Ik zie ook onverklaarbare letsels die zonder gevolg geklasseerd worden. Ik stel me dus eigenlijk de vraag in welke mate die onderzoeken gebeuren. Wat moet er dan eigenlijk gebeuren om er effectief een schuldigverklaring aan te koppelen? Wanneer is iemand schuldig? Ik ga het zo zeggen, want er zijn heel veel zaken waarmee volgens mij misschien – ze staan erin als vermoeden seksueel misbruik, lichamelijk letsel, noem maar op – niks is gebeurd en die zonder gevolg gebleven zijn. Hoe moet ik 'zonder gevolg' interpreteren? Is er een partij die zich heeft teruggetrokken? Of is er gewoon geen bewijs of geen schuldbekentenis? Ik weet het niet: wanneer wordt iemand veroordeeld? Wil dat dan zeggen dat die persoon effectief schuld moet bekennen dat er iets is gebeurd? Hoe moeten wij die lijst interpreteren? Daar heb ik dus een aantal vragen over.

Dan heb ik ook gezien dat volgende vraag was gesteld: over hoeveel dossiers heeft het agentschap Opgroeien of Kind en Gezin gevraagd of een procedure is opgestart tot beroepsverbod voor een persoon betrokken bij een kinderopvang? Het blijkt dat dat in nul dossiers het geval is geweest. Mijn vraag is wat jullie inschatting hierover is. Hoe kan dat beter worden aangepakt? Is er een betere wisselwerking nodig tussen het parket en het agentschap Opgroeien? Als er effectief zoveel feiten werden vastgesteld waar weinig gevolg aan wordt gegeven, dan is de vraag hoe de wisselwerking beter kan. Als er vastgestelde gevaarsituaties zijn, moeten die mensen wel degelijk worden verwijderd uit de opvang, want het gaat nog altijd over de veiligheid van kinderen. Ik denk dus dat het van belang is dat iemand in een dergelijk stadium een beroepsverbod wordt opgelegd. Wat zijn jullie aanbevelingen voor het agentschap Opgroeien? In welke mate kan het gerecht een betere of een andere rol spelen?

Dan zou ik graag een exacte definitie hebben van een schuldigverklaring. Hoe gebeurt dat? Wanneer wordt iemand schuldig verklaard? Welke zijn de stappen?

Dan heb ik nog een vraagje over die 104 dossiers. Zijn die 104 opvanginitiatieven op dit ogenblik gesloten of zijn die nog aan het werk? Zolang het onderzoek niet is afgesloten of zolang er geen besluit is, vermoed ik dat ze nog open zijn. Is het dan wel zinvol om bij dergelijke vermoedens die opvang open te laten? Daar had ik graag jullie mening als experts over gekregen.

Ik dacht ook dat jullie zelf het probleem van die referentiemagistraten en het feit dat het beroep niet meer werd geregistreerd in het rijksregister aanhaalden. Mijn vraag daarover is of jullie opnieuw stappen gaan zetten om het beroep opnieuw te registreren. Of hoe zou het probleem van dat beroep kunnen worden aangepast? Hoe zien jullie de verdere stappen?

Dat was het voor mij. Dank u.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers: Dank aan de sprekers voor de zeer interessante toelichting. Ik heb een aantal vragen op basis van deze uiteenzetting, maar ook op basis van eerdere vragen om uitleg over dit thema die ik in het parlement heb gesteld, zowel aan minister Beke als aan minister Demir.

Er wordt gesteld dat als het agentschap Opgroeien op de hoogte is dat er een strafrechtelijk onderzoek loopt, het zich benadeelde partij stelt – ik neem aan dat het dus echt gaat over een formele burgerlijke partijstelling – maar dat dan niet altijd de informatie gedeeld wordt en het nogal afhankelijk is van het ene dossier tegenover het andere. Op basis waarvan wordt beslist welke informatie al of niet wordt gedeeld met degene die zich burgerlijke partij heeft gesteld?

Nogal frappant is het onderscheid dat gemaakt wordt tussen een natuurlijke persoon versus een rechtspersoon. Dat is heel relevant wanneer we zien dat iemand zowel als natuurlijke persoon als als rechtspersoon een kinderopvanginitiatief kan uitbaten. De vraag is hoe we daar kunnen komen tot meer interferentie, zodat ook daarover informatie wordt gedeeld en iemand die een veroordeling heeft opgelopen als natuurlijke persoon, niet zomaar als rechtspersoon aan de slag kan in de kinderopvang.

Ik heb nog enkele vragen over de omzendbrief, want daar ging een groot deel van de uiteenzetting over en die is momenteel de leidraad bij de manier van werken. Voor heel wat beroepscategorieën moet er een melding worden gemaakt bij een veroordeling. Wat betreft degenen die binnen welzijnzorg werken en een gezagsrelatie met minderjarigen hebben, kan een veroordeling worden meegedeeld aan de bevoegde autoriteit. Er wordt ook een heel aantal heel specifieke artikelen genoemd. Het gaat dan onder meer over aanranding van de eerbaarheid, bederf van de jeugd, verkrachting, kinderporno enzoverder. Dat zijn categorieën die wij allemaal heel logisch en vanzelfsprekend vinden.

Daarnaast wordt er gesteld dat ook alle andere veroordelingen kunnen worden meegedeeld aan de autoriteit onder wier bevoegdheid de veroordeelde valt. Waarom wordt het onderscheid gemaakt tussen een aantal specifieke misdrijven, waarvan men dan het belang wil onderstrepen in dit kader, en een aantal waarvan men zegt dat ze kunnen worden gemeld?

Is het niet aangewezen om de meldingsplicht nog meer te formaliseren?

Met betrekking tot de liaison heb ik recent vragen gesteld, in maart nog aan minister Beke en in april ook aan minister Demir. Op mijn vraag om uitleg van 19 april antwoordde ze dat ze de parketten-generaal hierover opnieuw zou informeren. U hebt daarnet zelf gezegd dat het er eigenlijk vaak op aankomt om de parketmagistraten die ermee bezig zijn op het terrein daar regelmatig aan te herinneren want het is ook niet geautomatiseerd. Is daar ondertussen opnieuw een informatiestroom geweest naar iedereen op het terrein die ermee bezig is? Zo ja, op welke manier? Op welke manier zorgen jullie voor een uniforme aanpak binnen de verschillende parketten? Ik denk dat het belangrijk is dat het niet mag afhangen van binnen welk rechtsgebied je woont of het agentschap wordt geïnformeerd of niet. Als er een gevaarsituatie bestaat of zou kunnen bestaan, dan moeten die informatieflexen er gewoon zijn. Dat is mijn overtuiging.

In de vraag om uitleg aan minister Demir werd ook gewezen op de problematiek van het niet meer vermelden van het beroep in de processen-verbaal. Minister Verlinden zou zich geëngageerd hebben om ter zake richting politie opdrachten te geven om die beroepen wel te vermelden. Is dat al gebeurd? Bent u op de hoogte van de problematiek? Neemt u dit ook verder op met Justitie op federaal niveau om dit waar te maken?

Minister Demir zei in antwoord op mijn vraag om uitleg van 19 april ook dat er op 2 mei een overleg zou plaatsvinden tussen het College van procureurs-generaal en de federale en deelstaatministers van Justitie. Is dit overleg op 2 mei doorgegaan? Zo ja, wat waren de resultaten van dat overleg? Welke afspraken zijn er gemaakt in het kader van deze problematiek die mee antwoorden moeten bieden op een aantal pijnpunten die wij ter zake hebben vastgesteld?

Dan heb ik een vraag over het uittreksel uit het strafregister model 2. We weten dat iemand die wil starten met een kinderopvanginitiatief, dat momenteel moet voorleggen in het kader van de vergunningsaanvraag. Werknemers die aan de slag gaan, dus kinderbegeleiders in een kinderopvanginitiatief, moeten dat ook voorleggen. We weten allemaal dat dat een momentopname is. Dat is altijd een momentopname. Dat blijft een heel levende momentopname en dat is ook geen volledige garantie. Dat weten we allemaal. Maar ik vind dat we altijd alle mazen van het net zo klein mogelijk moeten maken. Dat is trouwens niet alleen hier zo, dat is ook in andere sectoren zo. Er ligt trouwens een ontwerp van decreet voor dat volgende week in de plenaire vergadering besproken zal worden. Mijn vraag is of u denkt dat het zou helpen als we op meer regelmatige basis de vraag zouden stellen om opnieuw een uittreksel voor te leggen, periodiek, elke drie jaar bijvoorbeeld. Hoe interfereert dat eventueel met de doorstroming van informatie vanuit de parketten? Ik weet niet of het juridisch mogelijk is maar ik wil het hier toch graag meegeven: zou het een meerwaarde zijn in het kader van de vergunningverlening als er tijdens de uitbating, dus het gebruik van de vergunning, zich een veroordeling voordoet of wanneer er een strafrechtelijk onderzoek loopt, het te verplichten om dat te signaleren aan het agentschap? Dit evenzo voor medewerkers. Ik zou moeten nakijken of het in het kader van de arbeidsrechtelijke context mogelijk is. Het is waarschijnlijk niet zo evident. Zou het een meerwaarde zijn om aan medewerkers op te leggen dat ze een strafrechtelijk onderzoek voor bepaalde feiten of een veroordeling moeten melden aan hun werkgever?

Wat betreft de melding over een opsporingsonderzoek of vervolging wordt er in de omzendbrief verwezen naar vier factoren die in overweging moeten worden genomen. De eerste is openbare veiligheid. Dat betekent vermijden dat er eventueel nog andere slachtoffers kunnen vallen. Hoe wordt die afweging gemaakt? Wanneer komt openbare

veiligheid in het gedrang? Hanteren alle parketten dezelfde interpretatie? Zijn er richtlijnen binnen de parketten over de manier waarop dat zou moeten gebeuren?

Hoeveel veroordelingen zijn er doorgegeven aan het agentschap sedert de actualisatie van de omzendbrief in 2020, waarnaar u hebt verwezen, en hoeveel meldingen zijn er geweest dat er een strafrechtelijk onderzoek liep tegen iemand die werkzaam is in de sector van de kinderopvang?

Een vaak geuite frustratie is dat er vanuit het agentschap Opgroeien geen beroepsverbod kan worden opgelegd. We stellen ook vast dat de rechtbanken dat eigenlijk niet doen. Hoe staat u tegenover het sneller kunnen opleggen van een beroepsverbod? Kan dat vanuit het parket vaker gevorderd worden? En als dat kan, doet u dat dan of hoe staat u daartegenover?

Mijn allerlaatste vraag gaat over de vertrouwelijkheid van de meegedeelde gegevens. Ik begrijp vanzelfsprekend dat u zegt dat als u gegevens over de loop van een strafrechtelijk onderzoek of over een veroordeling meedeelt, die onder de vertrouwelijkheid vallen. Aan de andere kant moet het agentschap er ook mee aan de slag kunnen gaan en moeten we er vanuit het voorzorgsprincipe preventief mee aan de slag kunnen gaan. Dat betekent ook dat je dat moet kunnen delen met een initiatiefnemer zelf. Die zal daar natuurlijk zelf wel van op de hoogte zijn, anders zou het nogal moeilijk zijn, tenzij het gaat over een medewerker, een kinderbegeleider. Dan is de initiatiefnemer er niet altijd zelf van op de hoogte. Maar wat met de ouders? Wat met informatiestromen naar ouders ter zake? Wat kan het agentschap op dat vlak toch doen? Hoe kunnen ze toch altijd, als ze informatie krijgen van u, ter zake preventief optreden?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys: Hartelijk dank voor de toelichting. Ik heb een aantal concrete vragen.

Als ik kijk naar het toepassingsgebied, vind ik het frappant dat het voor die sectoren uitsluitend facultatief is. Ik lees bij 3.1: "contractuele en statutaire personeelsleden van een overheidsdienst". Er zijn ook statutaire personeelsleden in kinderopvanginitiatieven van een gemeente of OCMW. Vallen die daar dan wel onder?

Behandelen jullie het ene criterium niet zwaarder dan het andere? Staan ze eigenlijk wel op gelijke voet? Als er gevaar is voor de openbare veiligheid, weegt dat voor mij zwaarder dan de andere criteria.

Een van de criteria is 'vermoeden van onschuld'. Waar wij het vooral over willen hebben – ik merk dat daar een consensus voor is – is het voorzorgsprincipe, de bescherming van kinderen. Het is hier een cruciale vraag: hoe kunnen we dat realiseren?

U sprak over een mail van het kabinet op 21 maart 2022 met de vraag naar een lijst van personen naar wie een onderzoek liep of die veroordeeld werden. Werd er vroeger al een mail met dergelijke vraag gestuurd? Dat is heel belangrijk.

U zei dat het moeilijk is dossiers te selecteren, omdat de databanken onvoldoende geüpdatet zijn. Daar kunnen moeilijk dossiers uit geselecteerd worden. U sprak over dossiers bij slagen en verwondingen, u kon die niet geven omdat dat nog moeilijker was. Moeten dossiers van daders die veroordeeld zijn voor slagen en verwondingen buiten de kinderopvang, bijvoorbeeld intrafamiliaal, niet worden doorgegeven aan de kinderopvang als zij gaan werken in zo'n initiatief? Dat heeft toch wel implicaties als mensen geneigd zijn om anderen te slaan en verwonden.

Mevrouw Verhegge van Kind en Gezin zei hier dat het agentschap Opgroeien zich bijna standaard benadeelde partij stelt. Dat wil zeggen dat ze na een maand weten of het onderzoek is opgestart en ze dan het eerste verzoekschrift van inzage kunnen indienen. Wordt dat geweigerd, dan moet er drie maanden gewacht worden vooraleer ze een nieuw

verzoek mogen indienen. Ze zei dat er heel vaak geweigerd wordt. Waarom wordt inzage in het dossier zo vaak geweigerd, gelet op het belang ervan voor het agentschap Opgroeien bij de veroordeling, de opheffing van vergunningen en van een opvangvoorziening? Wat vinden jullie daarvan? Het is toch wel zeer relevant dat Kind en Gezin juist wel die informatie krijgt?

Mevrouw Verhegge verwees ook naar die omzendbrief van de procureur-generaal. Daarin staat dat "als een persoon die in een kinderopvang werkt of in andere sectoren waar men contact heeft met kinderen, er een signaal komt bij Kind en Gezin (...)". Dat is volgens mevrouw Verhegge maar één keer gebeurd, en niet in een dossier van kinderopvang. Waarom wordt die richtlijn eigenlijk toch niet toegepast gelet op de potentiële schade die eruit zou voortvloeien voor andere kinderen?

Wat zijn voor de parketten de belemmeringen om die richtlijn toe te passen? In de commissie Welzijn van 8 maart dit jaar zei toenmalig minister Beke dat er meer overleg en bewustwording bij de parketten nodig was om de samenwerking en informatiedoorstroming te verbeteren. Hoe ziet u een verbetering van de informatiedoorstroming mogelijk? Wat is daarvoor nodig?

De omzendbrief bepaalt dat een mededeling van een vonnis kan wanneer het in kracht van gewijsde is gegaan, maar is het ook niet essentieel dat 'niet in gewijsde' vonnissen worden meegedeeld? Het agentschap Opgroeien kan meer inzicht geven in dossiers waar zij rond werken in het kader van handhaving.

In de dossiers waar een vertrouwenscentrum kindermishandeling was betrokken, zag ik meer initiatief om samen te werken met het parket. Er werd meer initiatief genomen om de samenwerking te verbeteren. Dat is heel belangrijk. Iedereen heeft een puzzelstukje, het is belangrijk om die puzzel samen te leggen. Bijvoorbeeld bij het intrafamiliaal geweld is er artikel 458ter van het Strafwetboek, voor casusoverleg, voor een gedeelde risicotaxatie en een gedeeld plan van aanpak. Het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling (VECK) zei toen dat er eigenlijk ook zoiets zou moeten zijn in de kinderopvangdossiers, vooral in de grijze zone. In een dossier dat ik las, was er toch ook minstens een casusoverleg, ook met het akkoord van de procureur-generaal. Dat was minstens gepland. Ik weet niet specifiek of het dan doorgegaan is.

Maar we zien vaak, in heel wat complexe dossiers, dat ouders zowat altijd een klacht indienen, en vaak is dat iets toegebracht in de kinderopvang of thuis. Dat is eigenlijk vaak de grote discussie. Vindt u dat een casusoverleg in al deze gevallen mogelijk, wenselijk of noodzakelijk is of zou moeten zijn? Zouden zowel het parket, Kind en Gezin als het VECK dan een betere inschatting kunnen maken van de gevaarlijke situatie, met het oog op het weer opengaan van een kinderopvang? Wat is er nodig om zo'n casusoverleg systematisch te organiseren als het parket betrokken is?

Hier is op een bepaald moment gezegd dat 85 procent van de zaken met betrekking tot kindermishandeling wordt geseponeerd. Onderschrijft u dat cijfer?

Van de 104 zaken op de lijst van gerechtelijke dossiers waar het agentschap Opgroeien zich burgerlijke of tussenkomende partij heeft gesteld, tussen 2017 en 2022, bleven er 26 gevallen zonder gevolg, werden er 3 geseponeerd en waren er 3 buiten vervolging. We weten dat er ook misbruik thuis is, maar bij die 26 gevallen waren er zeer zware kwetsuren: shaken baby's, onverklaarbare dijbeenbreuken, overlijden zelfs. Ik vraag me af wat de redenen zijn om dat zonder gevolg te laten. Er zijn kwetsuren waarvan we zeker weten dat het om kindermishandeling gaat: spiraalbreuken, dijbeenbreuken enzovoort. Dat zijn typische kenmerken van kindermishandeling. Is kindermishandeling een prioriteit van Justitie in het kader van de kinderopvang?

We worstelen hier ook met hoe we de terugkeer kunnen voorkomen van mensen die een rol hebben gespeeld in opvanginitiatieven waarvan de vergunning dan is opgeheven wegens wantoestanden. Voor organisatoren lijkt het agentschap Opgroeien nu een

oplossing te hebben gevonden, namelijk dat ze geen nieuwe vergunning zouden verkrijgen, maar wij zoeken naar een weg om de terugkeer naar de kinderopvang te verhinderen voor personeelsleden die zich schuldig hebben gemaakt aan wanpraktijken. Daarbij zijn er twee pistes ontwikkeld: een zwarte lijst en een beroepsverbod. Dat laatste wordt dan een zaak van Justitie. Hoe realistisch acht u de piste van het beroepsverbod?

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde: Hartelijk dank voor uw uiteenzetting. Ik ga u acht vragen voorleggen, sommige iets uitgebreider, sommige zeer punctueel.

De eerste gaat over de gang van zaken waarbij u ons informatie kunt geven. Klopt het, hebt u daar zicht op, dat Kind en Gezin zich voor honderd zaken burgerlijke partij heeft gesteld? Hebt u zicht op incidenten en rechtszaken wat betreft gevallen in crèches en kinderopvang waarvoor Kind en Gezin zich geen benadeelde partij heeft gesteld? Start Kind en Gezin deze procedure soms zelf op? Kan Kind en Gezin dergelijke rechtszaken zelf starten door aangifte te doen bij de politie? Hebt u er zicht op hoe vaak dat gebeurt? We hebben inderdaad de lijst die al een paar keer is aangehaald. Die hebben wij ook ingekeken natuurlijk. De lijst is vrij onduidelijk. Daar staat soms geen overlijden bij vermeld, terwijl we weten dat er in bepaalde cases wel een overlijden is. Ik ga zeker niet in op specificaties. We vragen ons af of u zicht hebt op hoeveel kindjes sinds 2017 zijn gestorven in de kinderopvang waarvoor Kind en Gezin zich al dan niet benadeelde partij heeft gesteld.

Mijn tweede vraag is zeer punctueel. We horen van artsen in ziekenhuizen dat Kind en Gezin hen belt bij ongevallen, vaak op de dag van het ongeval zelf. Men geeft daarbij niet alleen informatie, men vraagt er ook. Ik vraag me af of u daar licht op kan werpen. Onder artikel 29 van de Code van medische deontologie van 31 december 2021 wordt aangegeven dat in de arts-patiëntvertrouwensrelatie een arts die bij Kind en Gezin werkzaam is geen vertrouwensrelatie zou moeten hebben – als ik het goed interpreteer – of niet zou moeten worden gezien als een arts met een vertrouwensrelatie met die patiënt. Hoe interpreteert u dat? Als er informatie wordt gegeven, in hoeverre wordt dan de inschatting van de arts in het ziekenhuis mogelijk beïnvloed?

Mijn derde vraag is een vraag waar het al vaak over ging in de commissie. Zorginspectie, en bij uitbreiding Kind en Gezin, heeft zeer veel instrumenten ter beschikking om bij inspectie in geval van twijfel een crèche te kunnen opheffen, tijdelijk te schorsen, en maatregelen op te leggen. Dat kan onmiddellijk. Daarbij wordt aangegeven dat het kan bij gevaar voor de zorggebruiker. Wanneer moeten volgens dit criterium – daar praten we al een week over in deze commissie en we hebben het voorgelegd aan veel mensen – Kind en Gezin en Zorginspectie eigenlijk preventief schorsen? Is 'gevaar voor de zorggebruiker' volgens u een duidelijk genoeg bepaald criterium?

Vier, van heel veel kinderopvanginitiatieven die wachten op een arrest of veroordeling zouden we verwachten dat die geschorst zijn, maar dat is heel vaak niet zo. Er zijn rond de 100 – wij telden er 103 – crèches waarin Kind en Gezin zich benadeelde partij heeft gesteld, en het merendeel daarvan is nog open. Een heel groot deel daarvan zien we op geen enkele andere lijst, van Handhaving bijvoorbeeld, vermeld. Van die lijst is maar 43 procent gesloten: 37 procent is zelf gestopt, 6 procent is opgeheven en slechts 3 procent is geschorst. Ik vond het onthutsend om die cijfers te zien. In connectie met de vorige vraag, acht u dit gezond? Wat is uw inschatting als magistraat? 54 procent is dus effectief open. 48 procent staat op de klachtenlijst. 11 procent is actief en heeft klachten voor en na het incident. 10 procent had alleen maar klachten ervoor en is nog actief. 10 procent is actief en had nog klachten erna. Dus 33 procent van de crèches is actief terwijl ze én op de gevarenlijst én op de klachtenlijst staan. Er zijn allerlei alarmbellen, maar van de 103 die wij tellen, is er 53 procent nog open. Hoe ziet u dat in connectie met het criterium 'gevaar'?

Vijf, we hebben zelf een lijst getrokken uit de lijst van klachtenelementen die ons is doorgegeven met meldingen van crisis en grensoverschrijdend gedrag. Dat zijn ernstige klachten. Dat is een lijst van 194 crèches. Daarvan zijn maar 4 crèches opgeheven, is er 1 geschorst, en zijn er 6 zelf gestopt. Van de 72 crèches die we hebben gecategoriseerd onder 'zwaar opletten' wegens crisis en grensoverschrijdend gedrag, vanwege minstens drie klachten die Kind en Gezin categoriseert onder 'opletten', zijn er 63 nog open en dus niet geschorst. Ook dat wil ik u voorleggen. Wat is uw inschatting? Vindt u dit verontrustend of acht u dit redelijk of normaal?

Ik heb nog drie punctuele vragen. Als zesde vraag wil ik u een morele vraag voorleggen. Grensoverschrijdend gedrag is een heftig maar ook vergaand criterium. In een crèche waar een ernstig voorval plaatsvindt, waar kort tevoren een inspectie is geweest, waar iemand alleen voor een zeer groot aantal kinderen staat, kan dat een zware alarmbel zijn. Zeer zware pedagogische belasting is een stressfactor, en maakt – niet kwaadwillig – ongevallen waarschijnlijker. Is er geen groot gevaar dat in dat soort gevallen – iemand staat alleen voor 14 of 15 zeer kleine kinderen en kan bij wijze van spreken niet eens naar het toilet, moet eten maken en verschonen – de laagste in rang de beschuldiging en de volledige verantwoordelijkheid krijgt, terwijl er eigenlijk een probleem is van normen en zicht op die normen? Van de 103 crèches wordt slechts 2 procent aangemerkt voor foutief pedagogisch handelen en 1 voor foutief pedagogisch handelen en andere feiten. Hoe resoneert dat bij u?

Zeven, er bestaat kinderopvang zonder vergunning. Die zit onder de radar. Slechts bij klachten kan worden gezien dat de opvang niet vergund is, noch door Kind en Gezin, noch door l'Office de la Naissance et de l'Enfance (ONE). Hebt u er zicht op hoe snel de opvolging daar is? Een kinderopvanginitiatief is sowieso al een black box, maar daar hebben we een zwart gat. We weten niet eens dat die opvang bestaat.

Mijn achtste vraag is een vraag die voortkomt uit de vele vragen van de collega's over veroordeling naar aanleiding van grensoverschrijdend gedrag en kindermishandeling. We weten dat er op dit moment zeer weinig mensen gevat en veroordeeld worden voor dit soort klachten. Als in decreten staat dat dit soort mensen wordt geoordeeld, als er al dan niet wederzijds – in de crèche en thuis – wordt gemeld wat er aan de hand is, ontstaat er dan geen vals gevoel van veiligheid? We merken dan dat er eigenlijk al een vermoeden was van een gevoel van veiligheid dat onterecht was in de huidige situatie waarvoor wij hier uiteindelijk zitten.

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels: Ik heb nog twee detailvragen om de inhoud van bepaalde woorden juist te kunnen vatten in het kader van de antwoorden die u zo meteen zult geven.

Ik begin bij het strafregister. Als we spreken over een attest van goed gedrag en zeden, dan klinkt dat heel breed. Dat kan van alles zijn. Als ik het goed voorheb, dan heeft een strafregister verschillende niveaus van ernst van misdrijven. Een attest van goed gedrag en zeden laat alleen de zware misdrijven zien, dacht ik. Dat wil zeggen dat lichtere misdrijven – ik denk bijvoorbeeld aan veelvuldig dronkenschap of druggebruik of verkeersagressie, waarvoor je misschien wel een pv hebt of een opmerking hebt gekregen of een boete hebt moeten betalen – niet op zo'n attest van goed gedrag en zeden komen. Is dat juist? Hoe ver gaat dat dan?

Dan heb ik een vraag die aansluit bij wat mevrouw Schryvers vroeg. Als mijn redenering juist is over het attest van goed gedrag en zeden en het niet alles laat zien, is het dan voor Zorginspectie mogelijk om die kleinere zaken ook op te vragen? Je hebt strafrechtelijke incidenten, maar ook incidenten waarbij je bijvoorbeeld bestuurlijk wordt aangehouden. Daar zit ook nog een verschil in. Een bestuurlijke aanhouding kan bijvoorbeeld omdat je mee bent gaan betogen en dergelijke zaken, maar natuurlijk ook wanneer je er een heel extreem gedachtegoed op nahoudt. Een extreem gedachtegoed kan ook invloed hebben

op de manier waarop je je pedagogische visie invult. Dat zijn misschien toch zaken die ook wel interessant zijn voor Zorginspectie of voor het agentschap Opgroeien om te weten welke mensen een bepaalde opvang willen organiseren. Is het dan ook mogelijk voor hen om zulke zaken op te vragen? Ja of neen?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska: Ook van mijn kant dank aan de twee heren en de dame voor de toelichting. Ik heb twee bijkomende punctuele vragen.

In de toelichting van de heer De Waele wordt heel duidelijk dat het geen eenrichtingsverkeer is vanuit het Openbaar Ministerie. Maken Kind en Gezin of het agentschap Opgroeien gebruik van de gelegenheid om daarover op gezette tijden met de verschillende magistraten aan tafel te gaan zitten om dat van nabij op te volgen?

Mevrouw Vanvelthoven, u had het over een mail van Kind en Gezin naar u of naar uw diensten op 21 maart 2022. U omschreef de vraag in die mail als laconiek. U hebt daar een antwoord op geformuleerd op 6 mei 2022, met ook een aanbod aan Kind en Gezin voor verder overleg. Is Kind en Gezin daarop ingegaan?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers: Ik wil nog aanvullen, ook ter verduidelijking van wat ik daarnet zei. Ik ben daarnet misschien niet helemaal duidelijk geweest met betrekking tot het beroep, de vermelding van het beroep in een pv en de informatie die de parketten hebben met betrekking tot het beroep van iemand tegen wie een strafonderzoek loopt. Ik heb er mijn vraag om uitleg aan minister Demir van 19 april – een maand geleden dus – eens bijgenomen. Zij zegt letterlijk: "(...) het probleem bij de informatiedoorstroming heeft volgens het college" – het College van procureurs-generaal – "ook vaak te maken met het feit dat het parket niet op de hoogte is van het beroep van de verdachte, aangezien dit niet meer verplicht wordt geregistreerd in het Rijksregister." Jullie hebben er daarstraks naar verwezen. Dan antwoordt minister Demir verder: "Ik heb minister Verlinden ten eerste aangeschreven rond het probleem met betrekking tot de registratie van het beroep." – aangezien het gaat om pv's, bevoegdheid Politie – "In haar antwoord gaf ze aan dat het college richtlijnen moet uitschrijven die bepalen dat het beroep verplicht geregistreerd moet worden in het proces-verbaal, zodat het parket via die weg op de hoogte is van het beroep van de verdachte en zo de juiste werkgever op de hoogte kan brengen." Is dat ondertussen gebeurd? Wordt er door het college gewerkt aan die richtlijnen? Kunnen jullie daar meer informatie over geven?

Ze zei ook nog: "(...) ik bekijk momenteel met de collega-ministers hoe we vanuit Vlaanderen per sector een liaison kunnen aanstellen." Dat is momenteel niet het geval per sector. Voor welke sectoren is er wel al een liaison? Wat is jullie ervaring met betrekking tot het werken met een liaison? Hoe kan dat eventueel verbeterd worden? Zijn er verschillen tussen sectoren waar er een liaisonfunctie is ingevuld momenteel?

De voorzitter: Ik heb zelf ook nog drie heel concrete vragen.

De eerste vraag wil ik heel scherp stellen. Op 21 maart 2022 kreeg u die vraag naar die lijst. Moet ik dan begrijpen dat u voor 21 maart 2022 nooit een dergelijke vraag naar een lijst hebt gekregen? Of hebt u voor 21 maart 2022 wel vragen gekregen naar individuele dossiers, maar niet naar een volledig overzicht? De indruk zou immers kunnen ontstaan, met wat u net hebt gezegd, dat er pas op 21 maart 2022 een eerste initiatief is genomen, naar de lijstvorm toe, maar dat er daarvoor op casusniveau was gewerkt. Dat zou een niet onbelangrijke verduidelijking zijn.

Als u spreekt over dat contact en over vragen stellen: met wie was dat dan? We hebben hier al verschillende personen van Zorginspectie en Kind en Gezin gehoord. Is dat de leidend ambtenaar met wie het contact loopt? Wie is die referentiepersoon? Of zijn dat de

individuele dossierbeheerders? Is het altijd iemand anders? Is dat de minister? Is dat het kabinet? Wie is degene die gemandateerd is in het kader van de omzendbrief COL.8/2014 en de bijstellingen om al dan niet die info vanuit Kind en Gezin op te vragen?

Dan heb ik een vraag over de vier algemene cumulatieve criteria. Ik zoom even in op het tweede, want dat is voor mij niet volledig duidelijk, namelijk het verband tussen het misdrijf dat gepleegd zou zijn en het beroep of de aard van de functie. Binnen dat tweede criterium is er nog eens een cumulatie, zijnde dat er een verband moet bestaan tussen het misdrijf én het beroep; het moet de twee zijn. Daarbij hebben de collega's er al op gewezen dat het niet altijd duidelijk is of het misdrijf gepleegd is in het opvanginitiatief of thuis. Is bijgevolg die twijfel alleen voldoende om te zeggen dat de tweede cumulatieve voorwaarde niet vervuld is omdat er wel een link is maar die niet bewezen is? Met andere woorden, het verband tussen misdrijf en het beroep is onvoldoende duidelijk, want het misdrijf zou ook elders gepleegd kunnen worden, dus is er niet voldaan aan de cumulatieve voorwaarde en wordt er niet gecommuniceerd. Het is een vraag. Ik stel ze omgekeerd, waarbij u dan die verduidelijking kunt geven.

Dan geef ik graag het woord aan de mensen die hier vandaag zijn, aan de procureur-generaal en aan de advocaten-generaal. Ik laat het aan jullie wie op welk stuk welke antwoorden geeft. Om het wat te organiseren, hoeft u niet telkens opnieuw het woord vragen. Aan de collega's in de zaal: het is niet de bedoeling dat jullie onmiddellijk tussenkomen. We laten eerst de antwoorden geven en dan kan er eventueel nog verder op worden ingegaan in een volgende ronde. Alstublieft.

Patrick Vandenbruwaene: Voorzitter, ik zou zeggen 'ladies first': ik geef het woord aan collega Vanvelthoven.

Wendy Vanvelthoven: Dank u wel, procureur-generaal, ik zal er met plezier op ingaan.

Ik heb een aantal vragen genoteerd om te beantwoorden, want het zijn er wel heel veel. Ik zal dus proberen op een aantal vragen al te antwoorden.

Een eerste vraag die ik vaak heb horen terugkomen, is de vraag waarom de omzendbrief een facultatieve kennisgeving voorziet voor categorie 3.8, waar vaak kinderopvang en onthaalmoeders onder vallen, en een verplichte kennisgeving voor de andere zeven categorieën. Het is reeds heel kort aangehaald door mijn collega Dirk De Waele bij de presentatie. Het is ingevoerd naar aanleiding van de wijziging waarmee categorie 3.8 is toegevoegd. Vroeger was er enkel een verplichte mededeling voorzien voor vonnissen en arresten; voor onderzoeken is het altijd een afweging of al dan niet het geheim van het onderzoek wordt doorbroken. Er was toen een specifieke categorie die heel kort werd omschreven als de jeugd, dacht ik, contacten dus met kinderen. Nadien is er vanuit Vlaanderen een vraag gekomen om het toepassingsgebied van de omzendbrief heel sterk te verruimen en om alle sectoren waarvoor Vlaanderen bevoegd is, zoals Welzijn, Sport en Cultuur, toe te voegen en ook daar kennisgevingen te voorzien naar de verschillende overheden of verantwoordelijken binnen die sectoren. Het gaat heel ruim. Het gaat bijvoorbeeld bij Sport, Welzijn en Cultuur over een kleine scoutsgroep die op zondag met kinderen werkt. Het was zelfs de bedoeling om er ook vrijwilligers onder te laten vallen. Dus voor iedereen die op een of andere manier in die sector werkzaam is, wou men graag een mogelijkheid voorzien of wou men dat de aandacht van het parket erop werd gevestigd om er eventueel een kennisgeving te doen.

Ik denk dan dat daar de keuze is gemaakt, maar ik moet even een nuancering aanbrengen dat het een omzendbrief is die wordt besproken in het expertisenetwerk Criminaliteit tegen personen. Dat is een expertisenetwerk van het College van procureurs-generaal dat valt onder de procureur-generaal van Luik, en daar is ook de hele hervorming besproken. Wij volgen dat vanop de zijlijn, maar ik ben niet bij de besprekingen zelf aanwezig geweest. Het kan daar worden nagevraagd, maar ik herinner mij wel dat in die periode is beslist om in te gaan op de vraag en dat we het toepassingsgebied enorm zouden verruimen. We

gaan een categorie 3.8 toevoegen waar dus ook de contacten met kinderen onder vallen, maar daar kan uiteraard geen sprake zijn van een verplichte melding. Het kan niet zijn dat – als iemand die als vrijwilliger bij de scouts werkt op zondag, een winkeldiefstal pleegt – de scoutsleiding op de hoogte wordt gebracht van het vonnis voor de winkeldiefstal. Die nuancering is daar aangebracht. Natuurlijk, de parketmagistraat ziet ‘facultatief’, maar zal zelf ook een onderscheid maken en zal ook beseffen dat in een kinderopvang er veel sneller zal moeten worden gemeld dan bij iemand die, zoals ik zeg, als vrijwilliger bij de scouts werkt, om dat als voorbeeld te nemen. Dat is alleszins de aanleiding van die nuance die is aangebracht om een deel facultatief en een deel verplicht te maken.

Als ik mag doorgaan, zie ik ook heel vaak de vraag waarom er wordt geseponneerd en waarom er zoveel dossiers worden geseponneerd. De lijst waarvan hier sprake is, is een lijst die wij niet kennen, en daarop moet ik natuurlijk het antwoord schuldig blijven. Ik hoor wel zeggen dat er toch heel zware verwondingen zijn, dat er toch feiten zijn die duidelijk wijzen op mishandeling die niet accidenteel kunnen zijn. Ik kan u alleen maar volgen dat het heel vaak spijtig genoeg het geval is dat er moet worden geseponneerd, ook al is het in het dossier heel duidelijk dat er een misdrijf is gepleegd. Maar we moeten als parket niet alleen vaststellen dat er een misdrijf is gepleegd, we moeten er ook een verdachte aan kunnen koppelen die verantwoordelijk kan worden gesteld voor deze feiten. In mijn vorig leven, vóór het parket-generaal van Brussel, heb ik op het parket van Leuven gewerkt als jeugdmagistraat. Ik heb er heel lang de zedenzaken gedaan en de zaken van intrafamiliaal geweld. Ik kan u zeggen dat het de meest frustrerende dossiers zijn om te behandelen. Op zich geeft het heel veel voldoening om het te doen, maar het geeft ook frustratie, omdat je zoveel moeite doet en heel vaak aan het einde van de rit onvoldoende overhoudt om tot een veroordeling bij de rechtbank te komen.

Jullie stellen de vraag wat er dan nodig is om iemand veroordeeld te krijgen. Het is uiteindelijk de interne overtuiging van de rechtbank. Het is niet dat er een bepaald bewijsstramien wordt opgelegd in het strafrecht, maar we vertrekken natuurlijk wel van het vermoeden van onschuld en er moet worden gekeken of er voldoende elementen zijn om iemand voor bepaalde feiten te veroordelen. Zelfs als we zien dat een kind bepaalde verwondingen heeft die niet accidenteel zijn, weten we nog niet wie die verwondingen heeft toegebracht. Het kan een van de ouders zijn, het kan in de kinderopvang zijn gebeurd. Er moet nog heel wat verder onderzoek gebeuren.

De onderzoeken in de kinderopvang zijn net de moeilijkste onderzoeken, omdat we hier te maken hebben met kinderen die zelf nog niet kunnen spreken en die daardoor net heel erg kwetsbaar zijn, die nog zeer beperkt zijn in hun taalgebruik en in het verhaal dat zij kunnen brengen. Ik kan u verzekeren: ook in dossiers waar kinderen al iets ouder zijn, is het heel erg moeilijk. Daar beginnen we met een audiovisueel verhoor van de minderjarige. Er wordt nadien een psycholoog aangesteld om het waarheidsgehalte van dat audiovisueel verhoor te beoordelen, maar dat is ook geen exacte wetenschap. Ik heb er gehad die ik vrij gerust heb geseponneerd omdat de psycholoog dacht dat het met zekerheid een ingegeven verhaal van de moeder was, maar waar we dan enkele jaren later een klacht kregen van een ander kind dat ook misbruikt zou zijn door de vader. De persoon heeft uiteindelijk bekend, ook de feiten op het eerste kind van wie we de zaak hadden geseponneerd. Het is geen exacte wetenschap. We beginnen ermee, we gaan verder met een verhoor van de verdachte, er gebeurt vaak een psychologisch-psychiatrisch onderzoek van een verdachte, er worden eventuele getuigen verhoord, als die er zijn. En we moeten er altijd nog rekening mee houden dat die verhalen ook niet allemaal voor 100 procent waar zijn. Iedereen heeft zijn waarheid, zeker als we te maken hebben met vechtscheidingen of andere dingen. Als er een feit is gebeurd bij de vader, kan die zeggen dat het in de kinderopvang is gebeurd enzovoort. Het is echt niet zo eenvoudig. Ik kan u wel zeggen dat de vraag of het parket die zaken wel belangrijk vindt, mij wel raakt. Ik denk dat elke parketmagistraat dit heel erg belangrijk vindt. Ik spreek ook voor mezelf. Het zijn echt zaken waar je soms van wakker ligt, en dat doe je niet in alle dossiers.

We hebben dus geen sluitend bewijssysteem waar iets aan moet voldoen, maar we doen wel echt ons best om zoveel mogelijk te onderzoeken. We overleggen met collega's, ook over zaken die in een gerechtelijk onderzoek zitten waarvan de onderzoeksrechter zegt dat hij alle onderzoekshandelingen heeft uitgeput en het dossier gaat meedelen. Er is zeker geen schroom om nog bijkomende onderzoekshandelingen te vragen, als we die mogelijk achten. De onderzoeken verlopen echt wel grondig. In het overzicht dat ik van collega's kreeg, zie ik soms de vermelding: 'geseponeerd na zeer doorgedreven onderzoek'. Het is dus niet zo dat er niets gebeurt.

Er is de vraag naar wat er gebeurt met de info of aan wie de informatie wordt meegedeeld. Bij Kind en Gezin heb ik er zelf geen ervaring mee omdat ze, vermoed ik, altijd rechtstreeks contacten hebben met de parketten van eerste aanleg. Het is niet zo dat ik als referentiemagistraat reeds ben aangesproken door Kind en Gezin om bepaalde informatie door te geven. Dat gebeurt wel door andere sectoren, voornamelijk door de sector Sport, waar mijn collega al naar verwezen heeft. Er is het Centrum Ethiek in de Sport en die persoon contacteert mij regelmatig als er iets in de pers is verschenen of als er een gerucht gaat in een of andere club. Ik probeer steeds om de informatie rechtstreeks naar de verantwoordelijke te sturen. Ik vraag het mailadres van bijvoorbeeld de koepel van de volleybalfederatie en er wordt dan een mail in briefvorm gestuurd om te vermijden dat andere personen er toevallig kennis van zouden krijgen.

U stelt de vraag wat er dan verder met die info gebeurt. We hebben er soms of meestal het raden naar. Ik kan u wel vertellen over een vrij recent geval, waar een collega van eerste aanleg mij zei dat die persoon opnieuw werkzaam is in de sport en er blijkbaar niks is gebeurd. Die collega had mij gecontacteerd met de vraag of we die feiten konden melden of niet. Het waren feiten die verjaard waren. Ik kan u zeggen dat ik had gemeld dat de feiten verjaard waren, maar dat er wel één feit was dat de persoon bekend had. Er is geen actie ondernomen. De politie heeft de verantwoordelijke verhoord. Men zei dat men een veroordeling nodig had vooraleer men iemand kon schorsen. Het hangt natuurlijk af van de bestemming wat zij met die informatie kunnen doen. Zoals reeds gezegd, zullen we een veroordeling heel vaak niet kunnen geven.

Misschien nog één vraagje over de inzage in de dossiers als Kind en Gezin benadeelde persoon of burgerlijke partij is. Dat zijn twee verschillende statuten. Men kan zich benadeelde persoon verklaren bij de politie of bij het parket. Men kan zich burgerlijke partij stellen bij zitting of bij de onderzoeksrechter. Maar men heeft effectief de mogelijkheid om inzage te vragen in het dossier, een inzage die zeker in opsporingsonderzoeken inderdaad soms nog wordt geweigerd. Ik heb er geen cijfers over. Ik zie wel in de antwoorden die ik heb gekregen van collega's dat, waar Kind en Gezin benadeelde of burgerlijke partij is, inzage vaak wordt toegestaan. Het kan zijn dat het in een aantal gevallen wel wordt geweigerd, maar of dat veel of weinig gebeurt, weet ik niet. Natuurlijk, als men na een maand inzage vraagt, dan is het onderzoek ook nog volop lopende en zit er misschien nog zeer eenzijdige informatie in. Het zou kunnen dat de parketmagistraat op dat ogenblik van oordeel is dat het niet is aangewezen die informatie al mee te delen. Maar ik heb er het gissen naar; we zouden moeten vragen aan de collega's van eerste aanleg wat de juiste redenen en momenten zijn.

Ik kan wel zeggen dat er steeds een beroepsmogelijkheid is tegen een weigering tot inzage, een beroep dat voor de kamer van inbeschuldigingstelling wordt behandeld. Tot op heden heb ik er weinig gehad. Ik heb er eentje gehad, maar dat ging over een kleuterschool. Misschien ook interessant om te weten hoe het verhaal daar is opgebouwd. Daar is het verhaal aan het rollen gegaan door een WhatsAppgroepje van ouders. De ene ouder zei: "Mijn kind heeft dit. Weten jullie wat er gebeurd is?" Andere ouders hadden dan ook dingen vastgesteld. Nadien is er dan een gemeenschappelijke klacht ingediend, niet tegen de leerkrachten, maar tegen kinderen van de lagere school van wie men dacht dat ze feiten zouden hebben gepleegd. Er is beslist om niet onmiddellijk inzage te geven omdat het zo'n heisa was tussen de verschillende ouders, maar om eerst even alle verschillende partijen te horen en dan pas inzage te geven.

Kind en Gezin is natuurlijk een ander verhaal, want Kind en Gezin is de verantwoordelijke die eventueel actie kan ondernemen. Ze hebben dus de mogelijkheid om inzage te vragen en om beroep aan te tekenen om dan te bekijken wat de kamer van inbeschuldigingstelling daarmee zou doen.

Dit zijn de eerste vragen die ik kan beantwoorden en dan kan mijn collega verdergaan.

Dirk De Waele: Ik zal proberen een antwoord te formuleren op de vragen over de manier waarop de contacten tussen de parketten en het agentschap Opgroeien in kwestie verlopen.

Speciaal in het licht van deze hoorzitting heb ik informatie ingewonnen bij onze collega in Gent, eerste advocaat-generaal Francis Clarysse. Hij heeft als referentiemagistraat net als ik – en ik denk dat collega Vanvelthoven het daarnet voor een deel al heeft gezegd – tot hertoe geen enkele vraag van Opgroeien gekregen. Is dat verontrustend? Ik weet het niet. Er zijn contacten tussen Kind en Gezin en de eerstelijnsmagistraten, het is daarnet uitgelegd. Soms wordt er gewoon aan de politiediensten opdracht gegeven om de verantwoordelijke van Kind en Gezin te horen. Dan weten zij op voorhand al dat er iets niet pluis is. Dat leidt dan tot dossiers waar men zich laat registreren als benadeelde partij en dan kom je inderdaad tot – ik ga het niet betwisten – 103 of 104 dossiers. Men mag er niet van uitgaan dat het 103 of 104 dossiers zijn waar het allemaal zeer ernstig is of waar we de vinger kunnen leggen op wie bepaalde feiten zou kunnen hebben gepleegd. Voor hetzelfde geld heb je een casus met intrafamiliaal geweld. Ze brengen hun kind naar de crèche, er worden ietsels vastgesteld en je bent vertrokken in een welles-nietesspelletje waar je nooit het onderste uit de kan kunt halen, ook al zou je dat zo graag willen, zoals collega Vanvelthoven haar frustratie daarnet heeft geuit.

Tot nu toe heb ik als referentiemagistraat, zoals de omzendbrief het voorziet sinds januari 2020, nog geen enkele vraag gekregen vanuit Kind en Gezin.

De voorzitter heeft ook de vraag gesteld: als het enkel op casusniveau is, met wie is het dan? Als er contacten zijn, vermoed ik dat er vanuit de parketten contact wordt opgenomen met diegenen die namens het agentschap Opgroeien als contactpersoon staan vermeld. Voor het agentschap Opgroeien regie – want daarover gaat het hier – gaat het over mevrouw Seynaeve en de heer Lambert. Nu is het net van de heer Lambert dat we de brief van 21 maart hebben ontvangen met een concrete vraag naar lijsten. Dat was de eerste keer dat die vraag werd gesteld. Voordien heeft men ons die vraag nooit gesteld. Had men ons die vraag gesteld, dan hadden we waarschijnlijk net hetzelfde antwoord moeten geven als wat we u vandaag geven, namelijk dat onze databanken niet toelaten om er een sluitend antwoord op te geven.

Dat waren vragen met betrekking tot de communicatie. Nog dit: op 31 augustus 2021, eind vorige zomer, hebben wij alle drie de referentiemagistraten, zoals gewoonlijk, van mevrouw De Graeve, directeur van het team Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid, een mail ontvangen met de geactualiseerde lijst van contactpersonen in de diverse sectoren. In dat bericht wordt ook gezegd dat het intussen drie jaar geleden is dat de Vlaamse contactpersonen werden aangeduid in het kader van de mededeling van strafrechtelijke vervolgingen en veroordelingen. Daarom werd een evaluatie gedaan van hun ervaring en de knelpunten in de voorbije jaren. Dat hebben ze dus blijkbaar bilateraal onder elkaar gedaan. Wij hebben geen kennis kunnen nemen van de resultaten. Men heeft ons wel gevraagd of wij ook knelpunten ervaren en of er dingen zijn die voor verbetering vatbaar zijn. Op dat ogenblik was er niets dan goed nieuws aan het westelijk front. Ik bedoel, we hadden echt wel minstens de indruk dat onze collega's van de parketten deze omzendbrief kennen en toepassen en dat er zich, voor de kinderopvang in het bijzonder, op het terrein eigenlijk geen concrete problemen stellen. Vandaag is de realiteit precies enigszins anders en stellen er zich wel degelijk problemen waarvan wij, samen met u, kennis hebben genomen via de kanalen in de media. Dat dus wat betreft de evaluatie van de omzendbrief

– als dat een antwoord is, want verschillende mensen hebben over de evaluatie van de omzendbrief vragen gesteld.

Toch nog iets over het beroepsverbod waarover ook hier en daar enkele vragen waren, zelfs op een bepaald ogenblik de vraag of het enkel seksuele misdrijven zijn die 'in the picture' komen of ook andere. U moet weten dat artikel 31, 32 en 33 van het Strafwetboek in bijkomende bestraffingen voorzien. Bovenop een correctionele straf – gevangenisstraf en geldboete – is er ook de bijkomende straf van het beroepsverbod. Het is gelimiteerd tot welbepaalde kwalificaties, vooral met betrekking tot zedenmisdrijven. Het is zelfs allerm minst mogelijk als het bijvoorbeeld gaat over slagen en verwondingen, zelfs opzettelijke slagen en verwondingen. Daar zijn bijkomende bestraffingen met het beroepsverbod niet mogelijk.

Ik heb u daarnet in het begin van mijn uiteenzetting verteld dat deze omzendbrief ook bedoeld was om een aantal wettelijke instrumentaria te stroomlijnen. Artikel 382quater van het Strafwetboek is er gekomen in 2012, specifiek met betrekking tot zedenmisdrijven of situaties waar kinderen het slachtoffer zijn van zedenmisdrijven. Dat wil niet zeggen dat kinderen die slachtoffer zijn van slagen en verwondingen, geen slachtoffers zijn. Die wettelijke instrumentaria zijn gelimiteerd. De regelgeving kwam er in 2012 naar aanleiding van de actuele situatie over misbruik in de kerk en allerlei andere evoluties op het vlak van mishandeling van kinderen en seksuele uitbuiting van kinderen. Dan pas heeft men die instrumentaria ter beschikking gesteld.

Wendy Vanvelthoven: Ik heb een paar punctuele vraagjes genoteerd die nog niet beantwoord zijn. De laatste vraag van de voorzitter ging over het tweede van de vier algemene criteria, namelijk het verband tussen misdrijf en beroep: wil dat zeggen dat dat een dubbel criterium is en dat men bijvoorbeeld de feiten moet hebben gepleegd tijdens zijn beroep? Neen, de bedoeling is juist om te zien of er een verband is tussen het soort misdrijf dat gepleegd werd en het beroep dat die persoon uitoefent. Dat wil zeggen dat als iemand drugs gebruikt en in de kinderopvang werkt, dat alarmerend is en dan zou men dat kunnen melden. Als iemand een kleine winkeldiefstal gepleegd heeft waarbij er geen aanwijzingen zijn van andere problemen, kan men eventueel de afweging maken of het nodig is om dat onderzoek nu al te melden of om de veroordeling te melden. Het gaat echt over de link tussen het soort feiten waarvan men verdacht wordt, of waarvoor men veroordeeld is, en het beroep dat men uitoefent. Bij onze bevraging van de parketten meldde een collega een dossier waarin een slachtoffer als onthaalmoeder werkte en een alcoholprobleem had. Dat viel op in het dossier. Die collega liet Kind en Gezin verhoren om te kijken of zij op hoogte waren van die problematiek. Dat toont aan dat het echt over de link gaat, niet over de plaats waar de feiten gepleegd zijn.

Iemand vraagt: waarom alleen vonnissen die in kracht van gewijsde zijn gegaan en niet alle vonnissen? Elk vonnis gaat in kracht van gewijsde nadat de beroepstermijn is verstreken. Er wordt dus gewoon afgewacht tot de beroepstermijn verstreken is en dan gebeurt de mededeling. Het is niet zo dat er verschillende categorieën van vonnissen zijn.

Er werd gevraagd naar de definitie van schuldigverklaring. Dat wil zeggen dat een rechtbank de feiten vaststelt als bewezen. Dat kan de raadkamer of de correctionele rechtbank zijn. Maar daarom wordt er niet automatisch een sanctie, een straf aan gekoppeld. Dat kan zijn omdat de redelijke termijn overschreden is, dat er enkel een eenvoudige schuldigverklaring komt of dat er een opschorting gebeurt. Het wil wel zeggen dat de feiten bewezen verklaard zijn door een rechtbank.

Patrick Vandenbruwaene: Het eerste commissielid heeft gevraagd naar de snelheid waarmee er opgetreden wordt en hoe snel de contacten met Kind en Gezin verlopen. Misschien kan ik u aan de hand van een welbepaald dossier dat ik ingekeken heb, toch een aantal cijfers geven om aan te duiden dat het toch wel zeer snel verloopt. De feiten die ik bekeken heb, waren vervat in een strafrechtelijk dossier. Er werd klacht neergelegd door de ouders op 5 juli 2018. Het parket stuurde op 16 juli 2018 een opdracht uit, onder andere

met betrekking tot de verschillende controles die gebeurd zijn door Kind en Gezin, met de vraag om die dossiers in beslag te nemen. Op 2 augustus 2018 heeft Kind en Gezin zich geregistreerde benadeelde gesteld. Op 15 oktober 2018 heeft Kind en Gezin inzage gevraagd. Op 22 oktober 2018, dus zeven dagen later, heeft de procureur des Konings een toelating gegeven tot inzage. Die inzage is gebeurd op 9 november 2018.

Dan heb ik ook eens gekeken wat er aan de zijde van de bestuurlijke maatregelen gebeurde, de zijde van Zorginspectie en Kind en Gezin. Dezelfde klacht was ook bij Kind en Gezin ingediend op 5 juli 2018. Zorginspectie is ter plaatse gegaan op 10 juli 2018. Kind en Gezin werd ingelicht op 18 juli 2018. Er is een schorsing doorgevoerd door Kind en Gezin op 23 juli 2018. Wanneer er kennis is genomen van het strafdossier, is er overgegaan tot een plaatsbezoek en een nieuw verslag op 12 december 2018.

Ik wil u maar zeggen dat het ook mogelijk is dat er aan beide zijden met een grote vaart werk wordt gemaakt van het voorzorgsprincipe. Dat is natuurlijk geen strafrechtelijk begrip maar voor ons als parket is de fysieke integriteit van gelijk wie een absolute prioriteit. Als wij daar zo snel mogelijk paal en perk aan kunnen stellen door het preventief optreden door Kind en Gezin, dan zullen wij dat niet nalaten. Ik vind het toch wel nuttig om eens een casus voor te leggen met de termijnen die daaraan verbonden zijn.

Er is ook een vraag gesteld met betrekking tot de vervolging van rechtspersonen naast individuele personen. Of we een rechtspersoon vervolgen of niet, is uiteraard een beoordeling in concreto. Maar ik denk wel dat ik mag stellen dat parketten aandacht hebben voor die problematiek, zeker in het kader van wat ons vandaag bekommert, en dat men indien mogelijk zal overgaan tot vervolging én van het individu én van de rechtspersoon, maar natuurlijk met het risico dat er een vrijspraak volgt voor de rechtspersoon, want het imputeren van de schuld bij een rechtspersoon is geen eenvoudige zaak.

Ik denk dat het strafregister melding maakt van alle veroordelingen, hoe licht die ook zijn. Ik zie daar niet onmiddellijk een probleem in.

Ik kan afronden met nog iets te vertellen over onze vergadering van 2 mei, waarvan de Vlaamse minister van Justitie een verklaring heeft afgelegd dat ze ons zou ontmoeten. Inderdaad, het College van procureurs-generaal en onder voorzitterschap van de minister van Justitie, in aanwezigheid van de deelstaatsministers, hebben zich gebogen over de problematiek van het beroep. Dat probleem dateert niet van gisteren. Dat is er al sinds men het Rijksregister hervormd heeft. We hebben de voorgaande ministers van Binnenlandse Zaken daar al meermaals op gewezen. We hebben altijd het antwoord gekregen dat dat een onmogelijke hervorming is, dat dat het terugschroeven van het Rijksregister inhoudt. Minister Verlinden heeft geantwoord dat wij maar richtlijnen moesten geven aan de politie, wat wij ook al een aantal jaren geleden gedaan hebben. Maar wat betreft die 'awareness' van steeds naar het beroep te informeren bij de politie: u moet ook wel weten in welke omstandigheden men soms een verhoor moet doorvoeren. Ik denk dat het soms vergeten wordt om daar expliciet naar te informeren.

Op 2 mei hebben wij de problematiek nog eens aangekaart met minister Demir en hebben wij gewezen op de Dolsisapplicatie. Deze applicatie vindt zijn oorsprong in de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ). Daar wordt het beroep meestal in opgenomen. Wij hadden destijds als parket en politie toegang gevraagd tot die databank, maar dat was door het Sectoraal Comité geweigerd. We hebben dan vastgesteld dat de justitiehuisen daar blijkbaar wel toegang toe hebben. De verbazing van minister Demir was groot om te vernemen dat justitiehuisen wel toegang hadden en het parket de toegang ontzegd was. Op 4 mei heeft zij onmiddellijk een brief gericht aan federaal minister Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, om zijn aandacht te vestigen op het probleem dat zich stelt en met de vraag om ons ook toegang te verlenen tot Dolsis.

Mijnheer de voorzitter, daarmee hebben we tal van vragen beantwoord.

Dirk De Waele: Er is nog één vraag die we vergeten te beantwoorden zijn: heel specifiek werd de vraag gesteld waarom het onderscheid wordt gemaakt tussen een stedelijke crèche of een crèche van overheidswege ingericht, en de private kinderopvang. Laat het mij zo proberen uit te leggen. De burgemeester of zijn schepen is verantwoordelijk voor het goed functioneren van de stedelijke crèche. Het is niet zijn corebusiness om te gaan onderzoeken of ze dat allemaal goed gedaan hebben daar. Kind en Gezin heeft de opdracht om het voorzorgsprincipe ten voeten uit te beproeven. Dat is het verschil tussen de twee. Daar wordt ervan uitgegaan dat er een partner is die het voorzorgsprincipe helemaal tot in het kleinste detail uitbuit. Mag ik het met een boutade zeggen: het is niet het werk van het parket om het werk van Kind en Gezin te doen. Dat kan men van de parketten niet verwachten. Het enige dat men van de parketten kan verwachten, is dat men betrouwbare informatie ter beschikking stelt waar die diensten mee aan de slag kunnen. Dat met betrekking tot het onderscheid tussen die twee categorieën.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf: Dank u wel voor de antwoorden. Het roept een aantal vragen op: ik heb nog een concrete vraag aan u, maar het roept ook vragen op voor volgende hoorzittingen. Het is bijvoorbeeld straf dat die lijst effectief pas in maart 2022 opgevraagd is en niet in februari 2020, toen we er hier al over gediscussieerd hebben, en niet in december 2020, naar aanleiding van al die artikels in Het Laatste Nieuws, en ook niet in maart 2021, maar dus pas nadat het drama gebeurd is. Dat voedt onze hypothese dat men eigenlijk veel te laat in gang geschoten is, op het moment dat het al te laat was. Dat zijn vragen die we zeker zullen voorleggen aan andere mensen die hier nog zullen moeten komen getuigen. Ook het feit dat u als referentiemagistraten geen enkele vraag gekregen hebt, vind ik bijzonder merkwaardig. U geeft inderdaad aan dat er misschien bij eerste aanleg wel vragen zijn geweest. Ook dat zijn dingen die we aan Kind en Gezin zullen moeten vragen.

Heel concreet voor mevrouw Vanvelthoven heb ik een vraag over waarom er geen verplichting is om altijd in alle gevallen de informatie te delen in de kinderopvang. U lijkt dat redelijk evident te vinden, maar u verwijst dan vooral naar jeugdverenigingen, sportclubs enzovoort, waar men inderdaad met vrijwilligers werkt. Maar ik vind dat men dat toch moeilijk op een hoop kan gooien met de kinderopvang, waar het gaat over mensen die professioneel met onze kleinste kinderen werken. U geeft zelf terecht aan dat in de kinderopvang het voorzorgsprincipe zo belangrijk is, omdat het daar gaat over de kleinste kinderen, die het bij uitstek niet zelf kunnen komen zeggen. Zelfs als ze al kunnen spreken, kunnen ze nog totaal niet inschatten wat kan en wat niet kan. Moeten we daar dan geen onderscheid in maken? Men werkt inderdaad in beide gevallen met kinderen, maar er lijkt me toch een heel groot verschil te zijn tussen jeugdverenigingen en sportverenigingen enerzijds, vaak met oudere kinderen en in een vrijwillige context, en de kinderopvang anderzijds, waar het echt om professionelen gaat en waar men als ouder een kind naartoe brengt in de veronderstelling – eigenlijk zou men er 100 procent zeker van moeten zijn – dat het daar veilig is. Nogmaals: vindt u niet dat daar een groot verschil is en dat we een aanpassing moeten doen in de regelgeving om ervoor te zorgen dat het in die gevallen altijd wel verplicht zou moeten zijn? Dat is mijn bijkomende vraag. Ik denk dat dat het belangrijkste punt is dat we zouden moeten uitklaren en dat heel wat andere vragen de komende weken nog aan bod zullen komen.

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele: Het is inderdaad wel opmerkelijk omdat wij sinds maart zowel bij minister Beke als bij de mensen van Kind en Gezin frustratie over die moeilijke informatiedeling horen. Ik denk dat minister Beke begin maart heel letterlijk gezegd heeft dat Kind en Gezin op dit moment niet systematisch wordt geïnformeerd over veroordelingen van een verantwoordelijke of een medewerker van kinderopvang-initiatieven, net zoals mevrouw Van den Berghe van Kind en Gezin zegt. Ze zegt helemaal

niet geïnformeerd te worden als iemand veroordeeld wordt. Het is dan des te opmerkelijker dat, als ik het goed begrijp, er in de zomer 2021 een mail komt waarbij er eigenlijk geen problemen naar boven komen.

Misschien toch nog dit, omdat het een belangrijk punt is: u bent op dat moment door mevrouw De Graeve – 31 augustus 2021 had u gezegd – gemaïld over de actualisatie van de contactgegevens. U zegt dan dat zij ervaringen hebben gedeeld en knelpunten naar boven hebben gebracht, maar dat zij de resultaten van dat onderhoud zelfs niet meegedeeld hebben. Is er ook door uw diensten niet geïnformeerd naar de resultaten van het onderzoek? Of had u geen aanwijzingen? *(Opmerkingen)*

Neen.

Hebt u een idee of die knelpunten op dat moment op een ander niveau wel zijn meegedeeld? *(Opmerkingen)*

Neen. Oké.

Misschien toch nog graag wat verduidelijking daarover, zeker om te weten of er daarover op andere niveaus wel gesproken zou kunnen zijn. Ik denk dat het belangrijk is dat we dat weten om in de toekomst te kunnen uitzoeken wat er met die info gebeurd is.

Een volgende punt gaat over die beroepen. Dat lijkt me iets heel erg belangrijks. Ik begrijp het niet goed. Als die cumulatieve criteria worden beoordeeld, is een van de belangrijke aspecten dat men een zicht heeft op het beroep. Als men iemands beroep niet kent, kan men die vier cumulatieve criteria eigenlijk niet beoordelen. Op het moment dat u die afweging maakt, zonder dat u het beroep kent, wil dat zeggen dat u het tweede punt van die criteria niet kunt beoordelen. Kan er op dat moment nog wel gevraagd worden naar het beroep? Of hoe wordt daarmee omgegaan? Op dat moment kunt u eigenlijk die afweging toch niet maken?

Ik heb nog een bijkomende vraag over de beroepen. Als ik het goed begrijp, kunt u geen automatische lijsten trekken, omdat u niet altijd een zicht hebt op het beroep. Komt dat daardoor of komt het ook door een verouderd systeem van gegevensverwerking? Of heeft het enkel te maken met het feit dat men geen toegang heeft tot het beroep wegens die opgelegde beperkingen?

De voorzitter: Dank u wel. Collega Krekels voor de N-VA-fractie.

Kathleen Krekels: Ik heb nog een kleine bijkomende vraag over het verhaal van mevrouw Vanvelthoven en het seponeren en de frustratie die u dan soms hebt. Ik begrijp absoluut die frustratie. Ik heb nog een vraag, gewoon maar om te verifiëren en voor eventuele verdere vraagstelling in deze commissie later. U seponeert de zaak omdat u geen verdachte kunt aanwijzen. Dat is soms de reden van seponering. Maar u brengt daar dan wel Kind en Gezin of Zorginspectie van op de hoogte. Wordt er dan op een of andere manier nog opgevolgd of Zorginspectie daar dan ook nog iets mee doet en of er dan verhoogd toezicht of inspecties georganiseerd worden? Blijft u daar mee van op de hoogte?

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot: Ik heb nog een aantal concrete vragen omdat ik het gevoel heb dat nog niet overal op werd geantwoord. Ik zou graag nog meer weten over dat onderzoek. Hoe verloopt dat eigenlijk? Wie wordt er allemaal gehoord? En vooral ook: wie wordt er geïnformeerd wanneer er een onderzoek plaatsvindt? In het geval van 't Sloeberhuisje zijn er bijvoorbeeld heel veel meldingen binnengekomen bij Kind en Gezin. Werden in uw onderzoek al die meldingen onderzocht en werd daarover met de ouders gecommuniceerd? Hier zijn eigenlijk heel veel partijen betrokken. Er is ook een kindje overleden. Hoe verloopt dat onderzoek? Wij hebben in dat dossier nog heel veel vragen, vooral dan naar aanleiding van het overlijden. Er zijn in voorgaande gevallen nog kindjes overleden. Werd in al die

gevallen een verdachte, een beschuldigde aangeduid? Is daar effectief iemand die de feiten heeft bekend? Of werden er ook zaken effectief geseponneerd bij een overlijden van een kindje? Kunt u ons daar nog meer informatie over bezorgen?

Hoe staat u eigenlijk tegenover de werking van Kind en Gezin? Als u de klachten binnenkrijgt of dat onderzoek voert, vindt u dan dat dat goed gevoerd is en dat de klachtenregistratie correct verloopt? Of hebt u daarvoor aanbevelingen voor de sector? We hollen altijd achter de feiten aan. Het is misschien wel goed om van uw kant een aanbeveling te doen over hoe het beter kan om ernstige feiten of ernstige misdrijven vroeger te kunnen vaststellen en vroeger stappen te kunnen ondernemen zonder dat eerst een kindje moet sterven.

Met betrekking tot die lijst, had ik het over de 103 gevallen. U zegt dat de lijst niet gekend is bij het gerecht. Als ik het goed begrepen heb, werd Kind en Gezin toch gehoord op het ogenblik dat er een feit is of dat iemand zich burgerlijke partij stelt. Hoe verloopt de gegevensdoorstroming tussen u en Kind en Gezin dan? U bent niet op de hoogte, maar eigenlijk wordt Kind en Gezin wel gehoord. Er moet dus toch wel ergens een spoor van zijn dat in geval van gemelde gevaarsituaties korter op de bal wordt gespeeld.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers: Ik heb nog enkele bijkomende vragen. Ik vroeg hoe ervoor wordt gezorgd dat de parketten gelijkmatig handelen en dat de informatiedoorstroming op een gelijke manier gebeurt en niet afhankelijk is van het rechtsgebied waar men woont of waar zich feiten hebben voorgedaan, en of er informatiedoorstroming is. Welke richtlijnen gelden daarrond? Ik heb het zowel over de behandeling van de vragen rond inzage van de dossiers tijdens een strafrechtelijk onderzoek als over de kennisgeving van veroordelingen na een vonnis met kracht van gewijsde.

Zich benadeelde partij stellen of melden is iets anders dan burgerlijkepartijstelling. Initieel, toen het over die problematiek ging een aantal maanden geleden, ging ik ervan uit dat men zich, om de dossiers in te zien, burgerlijke partij moest stellen, maar dat is niet zo, men stelt zich gewoon benadeelde partij. Dan is het afhankelijk van de procureur van het parket dat het dossier behandelt, of er inzage wordt gegeven. Klopt dat? We hoorden dat er soms wel inzage wordt gegeven en dat er soms wordt beslist dat men geen inzage krijgt. Dat is van belang voor Kind en Gezin natuurlijk om op de hoogte te zijn van een aantal zaken. U zult er straks wel op ingaan. Mijn voornaamste bekommernis was dat het overal op dezelfde manier wordt toegepast.

In het Rijksregister staat niet langer een beroep vermeld. Ik weet niet hoelang dat al geldt, maar blijkbaar toch al een aantal jaren. *(Opmerkingen)*

De problematiek doet zich dus al sinds 2015 voor. Er zijn dan bij jullie toch al een aantal dossiers doorheen de jaren geweest waarbij initiatiefnemers van kinderopvanginitiatieven en kinderbegeleiders betrokken waren zonder dat dit geweten was, zonder dat de parketten of Kind en Gezin op de hoogte waren? Men kende het beroep niet van degene tegen wie het strafrechtelijk onderzoek liep. We moeten onderzoeken hoe men daaraan tegemoet kan komen, zodat men wel op de hoogte is van dat beroep.

Ik had nog een vraag gesteld. Welke informatie kan Kind en Gezin aan ouders doorgeven nadat er door de parketten informatie gegeven is aan Kind en Gezin?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys: Ik heb nog één concrete vraag in verband met de mail van mevrouw De Graeve in 2021 met die lijst van contactpersonen. Dat was eigenlijk al drie jaar geleden. *(Opmerkingen)*

Toch nog één? Is het standaard dat het elk jaar gebeurt? *(Nee)*

Ik vond het frappant dat toen werd gesteld dat er een evaluatie was gebeurd in verband met de samenwerking en dat u de resultaten niet hebt gekregen. Wat is er daarna gebeurd? Is er verder contact geweest om dat te bespreken? Wat is daaruit voortgevloeid?

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde: Ik zal een paar vragen hernemen. Ik begrijp dat u in de veelheid aan vragen niet alles hebt kunnen beantwoorden. Ik zou graag uw inschatting kennen op een aantal punten.

Weet u dat Kind en Gezin zich voor ongeveer 100 incidenten benadeelde partij heeft gesteld? Hebt u die cijfers? Weet u of er ernstige incidenten of rechtszaken zijn waarbij Kind en Gezin zich geen benadeelde partij heeft gesteld? Zijn er gevallen waarbij zijzelf het volledige initiatief in rechtszaken nemen? Op welke manier?

Ten tweede, hebt u een overzicht van het aantal baby's en jonge kinderen dat sinds 2017 is overleden in de kinderopvang? *(Neen)*

U knikt neen, maar misschien hebt u een overzicht van het aantal overlijdens waarbij Kind en Gezin zich benadeelde partij heeft gesteld.

Ten derde wou ik echt bij u afluisteren, indien artsen van Kind en Gezin contact opnemen met artsen van een ziekenhuis – wat stelselmatig zou gebeuren al heb ik slechts anekdotische informatie – is het onder de arts-patiëntrelatie en de Code van medische deontologie volgens u dan juist dat die arts van Kind en Gezin geen vertrouwensrelatie heeft met de ouders en het kind? Is het dan geoorloofd om informatie te vragen en te geven die een onderzoek kan beïnvloeden? Die artsen worden uiteraard nadien nog gehoord.

U bent de enige die hier zal worden gehoord in deze onderzoekscommissie die zicht heeft op de snelheid van de opvolging van kinderopvang zonder vergunning. Kunt u daarbij enige toelichting geven?

We hebben het hier meermaals over grensoverschrijding gehad, maar breuken, schedelbreuken en zware verwondingen zijn pas een zoveelste punt in een lange keten van incidenten. Het kan gaan om vrijwilligheid maar ook om ongevallen. Als er een definitie is waarbij Zorginspectie een schorsing of tijdelijke sluiting enzovoort kan opleggen in de kinderopvang, bij 'gevaar voor de zorggebruiker' – dat is het criterium, een belangrijk criterium, want daarop wordt alles gebaseerd – is 'gevaar' dan voldoende als inschatting? Zou u daarop verder kunnen bouwen? Vindt u dat Zorginspectie daar voldoende aan heeft? We zien gevallen van dertien kinderen, maar we zagen in de lijst zelfs situaties van één begeleider met veertien tot zeventien jonge kinderen. De normen spreken nu van acht kinderen voor één persoon. Is dat dan een situatie waar schorsing of tijdelijke sluiting geoorloofd is in het belang van de veiligheid van de kinderen?

Wendy Vanvelthoven: Ik zal de vragen beantwoorden die aan mij gesteld werden.

Is categorie 3.8 niet te ruim? Het klopt dat dat een zeer diverse categorie geworden is, waar er een heel groot onderscheid is tussen de vrijwilliger van de scouts en een professionele crèche of kinderopvang. Daar ben ik het volledig mee eens. Dat er door de parketmagistraat ook een gedifferentieerde aanpak nodig is, klopt ook. De vraag of dit aangepast moet worden, is een vraag die we moeten bekijken. Zoals gezegd, in het College van procureurs-generaal is het de procureur-generaal van Luik die die omzendbrief maakt, evalueert en behandelt. Het is ook zo dat de gemeenschappen bij de bespreking daarvan aanwezig zijn, en dat de politiediensten aanwezig zijn. Dus, bij die bespreking is het de Vlaamse Gemeenschap geweest die gevraagd heeft om dat toepassingsgebied uit te breiden. Daar is dan de consensus gekomen dat het hele nieuwe toepassingsgebied onder een categorie 3.8 gedrukt wordt. Maar zoals ik daarnet zei, ben ik het ermee eens dat dit een zeer diverse, zeer amalgame categorie is, waarbij er een duidelijk, verantwoord

onderscheid gemaakt moet worden tussen de vrijwilligers en de professionele kinderopvang. De vraag of dat ook geëxpliciteerd moet worden, laat ik in het midden, maar het is zeker een terechte vraag.

Kunnen er dossiers zijn waarbij we het beroep niet kennen en waarbij we dus de afweging niet kunnen maken? Het valt zeker niet uit te sluiten dat er zwaardere feiten gepleegd worden die relevant zouden kunnen zijn voor een werkgever of een tuchtoverheid, maar waarbij we het beroep niet kennen en waarbij dus zelfs niet begonnen wordt aan de afweging van de vier criteria. We gaan die pas afwegen als we zien dat het iemand is die een tuchtoverheid of een overheid heeft die daar eventueel een uitspraak over zou kunnen doen.

Is het mogelijk dat er gevallen zijn die geseponeerd worden waarbij een kind overleden is? Dat is inderdaad mogelijk. Ik heb eventjes gekeken naar het lijstje dat ik van een van de parketten kreeg. Daar staat onder andere een dossier bij van een overlijden van een 16 maanden oude peuter in een kinderdagverblijf – ik zal niet zeggen waar – dat geseponeerd werd wegens geen misdrijf, na zeer doorgedreven onderzoek en bevraging van Kind en Gezin naar eventuele voorgaande in de betreffende crèche. Dus, hier gaat het niet over het niet kunnen toedichten aan een bepaalde persoon. Hier is men uiteindelijk na doorgedreven onderzoek, van oordeel dat het niet bewezen is dat het incidenteel is, maar waarschijnlijk accidenteel. Het klopt dus dat het mogelijk is dat ook dossiers met een overlijden geseponeerd worden na zeer doorgedreven onderzoek.

Dan waren er vele vragen naar cijfers. Ik denk dat we al een paar keer benadrukt hebben dat het spijtig genoeg niet mogelijk is om die cijfers uit ons systeem te halen. Dat is niet alleen omdat het beroep niet altijd in het Rijksregister gekend is, maar ook omdat het niet ingevoerd wordt in onze databanken. Ik moet het antwoord schuldig blijven of er een veld voorzien is en of het ingevoerd zou kunnen worden, maar op dit ogenblik wordt het alleszins niet ingevoerd. Op alle vragen die nog gesteld worden naar bijkomend cijfermateriaal, kunnen we op dit ogenblik dus geen antwoord geven.

Wie wel ingevoerd wordt, is de geregistreerde benadeelde of het slachtoffer. Daar kan wel op worden gezocht. Maar ook daar zou men moeten kijken hoe het geschreven is. Wordt er 'Kind en Gezin' geschreven? Wordt dat anders omschreven? Daar zou wel een opzoeking mogelijk zijn, maar om echt een exhaustieve lijst te geven van dossiers ... ik vrees dat we ook daar niet met zekerheid aan kunnen voldoen.

Dirk De Waele: Misschien moet ik toch nog iets zeggen over die brief van mevrouw De Graeve; want er waren opnieuw twee vragen over. Inderdaad, zulke brieven krijgen wij niet met een vast afgesproken regelmaat. Vanuit het team Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid signaleert men ons wanneer er veranderingen optreden in de identiteit van contactpersonen en dan krijgen wij die lijst. Er is er zo eentje gekomen in 2019. Er is er zo eentje gekomen in 2020. Maar uiteindelijk wordt pas in de brief van 31 augustus 2021 voor het eerst gezegd: "Ondertussen is het drie jaar geleden dat we tot die afspraken waren gekomen" enzovoort en zo verder. "Daarom werd een evaluatie gedaan door de betrokken Vlaamse contactpersonen, bilateraal, van hun ervaring en knelpunten in de voorbije jaren", meldde men ons. "De resultaten van de bevraging worden momenteel verwerkt en zullen in eerste instantie in bilaterale gesprekken met de betreffende contactpersonen worden doorgenomen." Zullen.

Men heeft vanuit het coördinatieteam ook aan ons een drievoudige vraag gesteld: "Werd u als referentiemagistraat tijdens de voorbije drie jaar gecontacteerd door een of meerdere Vlaamse contactpersonen? Welke knelpunten hebt u kunnen ervaren? Welke verbeterpunten kunt u voorstellen?" Ik heb daarnet al gezegd dat er wat ons betreft niets te melden was. Alleen nu, naar aanleiding van de recente vraagstelling in maart laatstleden, hebben wij daar zelf – vaststellende wat jullie ook allemaal kunnen vaststellen – ongerustheden over. Zoals gezegd, worden wij door het agentschap Opgroeien niet gecontacteerd. Maar wij hadden toch minstens het verlangen om die aangelegenheid

opnieuw ter bespreking te stellen. Ziet u? Maar voor het overige hebben wij geen idee wat er ondertussen verzameld is. We hebben geen zicht op de informatie die ze bilateraal hebben gegenereerd en verwerkt. Het zou wel zeer interessant zijn om opnieuw een keer aan de tekentafel te gaan zitten.

Dan beantwoord ik een vraag van commissielid Anaf over de verplichte mededeling van vonnissen of arresten. Men zou daar een lans voor kunnen breken. Ik sta daar zelf niet volledig afkerig tegenover, omdat op dat ogenblik de afhandeling van de procedure al in een verregaand stadium gevorderd is. Dan is het definitief. Het gaat over definitieve veroordelingen. Dat is ook de reden waarom niet-definitieve veroordelingen niet zomaar prijsgegeven kunnen worden, want ik wil ze allemaal geen eten geven die in eerste aanleg veroordeeld zijn, maar in hoger beroep vrijgesproken worden. Wij leven in een rechtsstaat. Als er zaken zijn om u over te verontrusten, maar waarin men puur strafrechtelijk niet tot een veroordeling komt, houdt het bij Justitie wel op. Als men dan in een kinderopvang zelf van oordeel is dat iemand niet voldoet – ik zal het zo maar zeggen – zonder dat je dat strafrechtelijk kunt evalueren, dan is het een kwestie van de kinderopvang om zijn verantwoordelijkheid te nemen en de betrokken werknemer te ontslaan.

Mevrouw Schryvers, u had nog specifiek vragen over de mogelijkheid of de noodzaak om te uniformiseren. De omzendbrief COL.8/2014 is net gemaakt om aan een zekere standaard te voldoen, maar de verschillen die tot stand zullen komen, zullen eerder te wijten zijn aan de specifieke kenmerken van het dossier zelf of een dossier al dan niet in aanmerking komt. Ik ben er wel van overtuigd dat mevrouw Vanvelthoven, de heer Clarysse en ikzelf aan hetzelfde zeel trekken, dat wij dezelfde bezorgdheden delen, dat wij eigenlijk zeggen: deze omzendbrief is een soort van middelenverbintenis vanuit het Openbaar Ministerie en geen resultaatsverbintenis. Dat kan het ook niet zijn omdat u ondertussen ook duidelijk geworden is dat we echt niet op alle slakken zout kunnen leggen, dat we zelfs niet alle gevallen kennen. Mochten we een glazen bol hebben ... Dat geldt trouwens niet alleen voor criminaliteit gepleegd binnen de muren van de kinderopvang, dat is een algemeen principe. Mochten al diegenen die een misdrijf plegen 's anderendaags een zwart kruis op hun voorhoofd dragen, dan zou het veel gemakkelijker zijn. *(Gelach)*

Dan kom ik tot de vraag van mevrouw Groothedde in verband met dat artikel 29. Als men als arts niet dezelfde finaliteit heeft om op te treden, dan kan je geen beroepsgeheim delen. Ik denk dat dat het antwoord is op uw vraag.

Celia Groothedde: Mag ik u vragen om die finaliteit te verduidelijken?

Dirk De Waele: De samenspraak tussen de controlerende arts van Kind en Gezin en de zorgarts die de letsels heeft vastgesteld en eventueel verzorgd ... Ik denk dat er bij die laatste arts een band van vertrouwen is, dat die arts niet zomaar zijn gegevens kan prijsgeven aan de controlerende arts, tenzij men een gedeeld beroepsgeheim zou hebben als hulpverlener. Het beroepsgeheim is decretaal geregeld. De datum van het decreet ontsnapt mij. Ik denk dat het artikel 31 is van dat decreet in kwestie waarin staat dat men dezelfde finaliteit moet nastreven. De finaliteit van een verzorgende arts, de vaststellende arts, is niet noodzakelijk dezelfde als van de arts die moet controleren.

Wendy Vanvelthoven: Er werd ook gevraagd naar meer uniformiteit in het al dan niet toestemming geven tot inzage in dossiers. Ik kan zeggen dat daar ook een omzendbrief over bestaat. Het is een heel uitgebreide en lijvige omzendbrief, maar het nummer ontsnapt me en ik kan het hier nu ook niet opzoeken. De omzendbrief is alleszins consulteerbaar op de website. Er zijn dus wel heel uitgebreide richtlijnen voor de parketten, maar natuurlijk zal dat geval per geval altijd een interpretatie vragen van de concrete parketmagistraat.

Patrick Vandenbruwaene: Ik denk dat ik kan bevestigen wat de twee collega's aangeven. Er is een verschil met de richtlijnen die inhoudelijk zijn en die een baken zijn voor het individueel afhandelen van zaken. Er is ook een verschil tussen de parketten. De

manier waarop men zich organiseert hangt uiteraard ook af van de schaal. Kleinere parketten zullen een kleinere sectie hebben en daar zal de informatie op een bepaalde manier circuleren. We hebben het voorbeeld gehoord van een tuchtmagistraat die wordt ingesteld en die in feite al die aangelegenheden zal centraliseren. Uiteraard is dat niet mogelijk in een parket waar minimum negentig magistraten werkzaam zijn. Zij moeten zich op een andere manier gaan organiseren.

Dat houdt echter niet in dat er op een verschillende manier zou worden gekeken naar de problemen die zich stellen. Dat kan ik u met de hand op het hart meegeven. Ik denk dat wij allemaal bezorgd zijn over het welzijn van kinderen, en zeker van kleine kinderen, en ik denk dat wij daar de nodige aandacht aan besteden.

Wat het gevaarcriterium betreft en de vraag of dat criterium voldoende zou moeten zijn voor Kind en Gezin: met mijn beperkte kennis van zo'n dossier, waarin verslagen in beslag werden genomen en werden toegevoegd aan het strafdossier, zie ik toch wel dat Kind en Gezin verschillende criteria hanteert, maar ik ben slecht geplaatst om daar dieper op in te gaan. Ik denk dat de gevaarsituatie er een van is, maar ook het aantal kinderen, het huishoudelijk reglement en het contact met de ouders zijn zaken die zij moeten nakijken bij een inspectie. Dat is het antwoord dat ik u kan geven op de vraag of het gevaarcriterium al voldoende is. Ik denk dat zij een heel raster van criteria overlopen bij een inspectie.

De voorzitter: Bedankt voor die verdere verduidelijkingen. Ik kijk nog even in de zaal, ik zie nog van een iemand een bijkomende vraag.

Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele: Kort over mijn vraag over de beroepen, hoe worden de criteria getoetst als het beroep niet gekend is?

Wendy Vanvelthoven: Ik dacht dat ik daarop geantwoord had dat we die criteria niet beginnen te toetsen als het beroep niet gekend is. We beginnen die criteria pas te toetsen als iemand valt onder een van die acht categorieën, waarvan de laatste categorie is: werkzaam met kinderen of met sport, enzovoort. Wat betreft alle andere mensen, van wie wij niet weten dat ze in een van die categorieën vallen: daar beginnen we dus zelfs niet aan.

Zoals gezegd is het niet uit te sluiten dat het zou kunnen dat een aantal gevallen niet gemeld kunnen worden.

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde: Ik heb alleen de vraag of de lijsten waar de sprekers op zijn ingegaan, waarvan zij de cijfers nu uiteraard niet ter beschikking hebben, maar waarvan zij moesten checken of ze ze ter beschikking hadden, schriftelijk kunnen worden doorgegeven aan de commissieleden?

De voorzitter: Er is een vraag gesteld naar een lijst op 21 maart, maar dat was een open vraag.

Celia Groothedde: Ik had het over lijsten waar onder andere Kind en Gezin zich benadeelde partij had gesteld. Daarnet hoorde ik u zeggen, dacht ik, dat u kunt nagaan in welke gevallen Kind en Gezin zich benadeelde partij heeft gesteld.

De voorzitter: Begrijp ik goed, collega Groothedde, dat u een lijst vraagt waarop alle zaken staan waar Kind en Gezin zich als benadeelde partij heeft laten registreren?

Celia Groothedde: Inderdaad.

De voorzitter: Dat is nog iets anders dan burgerlijke partij.

Celia Groothedde: Kunnen beide? En apart?

Wendy Vanvelthoven: Ik durf niet te spreken voor onze statistisch analisten, maar er is in principe wel een mogelijkheid om op benadeelde partij te zoeken. De vraag is alleen of we die lijst zullen kunnen meedelen. Dat moet bekeken worden.

De voorzitter: Ik begrijp dat men een poging wil doen. Ik kan u meegeven dat die informatie onder allerlei beschermende maatregelen ter beschikking kan worden gesteld aan de parlementsleden.

Verder denk ik dat er ook een aantal vragen en eventueel aanbevelingen voor de overkant van de straat zijn, die buiten onze bevoegdheid als Vlaams Parlement vallen, maar dat was iedereen wel al duidelijk.

Bedankt voor uw komst en uw antwoorden.

Koen DANIELS,
voorzitter

Katrien SCHRYVERS
Celia GROOTHEDDE
Hannes ANAF,
verslaggevers